ISSN: 2148-4686

Vergide Gündem

Tax Agenda

Haziran / June 2021

Önemli Transfer Fiyatlandırması Uyuşmazlıkları-I Adecco A/S-Danimarka Yüksek Mahkeme Kararı
M. Akif Tunç - Fatih Bilkil

Haziran 2021'de Ülke Bazlı Raporlama (CbCR) kapsamında yapılması gerekenler
M. Akif Tunç - Nur Subaşı

English Translation

Gümrükte Gündem
Sercan Bahadır

Çalışma Hayatında Gündem
Dr. Hakkı Demirci

Seçilmiş Yargı Kararları ve Muktezalar

Sirküler İndeks

Vergi Takvimi

Pratik Bilgiler

Practical Information

EY
Building a better working world

M. Akif Tunç
Fatih Bilkil

Önemli Transfer Fiyatlandırması Uyuşmazlıkları-I

Adecco A/S-Danimarka Yüksek Mahkeme Kararı

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Temmuz 2017'de, OECD Çok Uluslu Şirketler ve Vergi İdareleri İçin Transfer Fiyatlandırması Kılavuzunun ("OECD Yönergeleri") güncellenmiş bir sürümünü yayınladı. 2020'nin başlarında ise OECD, Finansal İşlemler İçin Transfer Fiyatlandırması Rehberi: BEPS İçin Kapsayıcı Çerçeve: Eylemler 4, 8-10 raporunu yayınladı. Ek olarak, OECD dijital alandaki çalışmalarını sürdürmeye devam etmektedir ve devam eden bu gelişmelerin transfer fiyatlandırması tartışmalarının seviyelerini daha da artırması beklenmektedir.

Transfer fiyatlandırması dünyasında bu gelişmeler yaşanırken, yeni tip korona virüsün (Covid-19) ortaya çıkışı dramatik bir etki yaratmıştır. Ulusal hükümetler virüsün yayılmasını sınırlamak için adımlar atarken ticari faaliyetler ciddi şekilde etkilenmiştir. Birçok ülkede hükümetler ekonomilerine nakit enjekte etmek için geçici önlemler almıştır.

Ayrıca ulusal hükümetler kaçınılmaz olarak kamu harcamalarını dengeleme baskısıyla karşı karşıya kaldıklarından, vergi incelemelerinin ve uyuşmazlıkların Covid-19 sonrası dönemde çoğalmasını beklenmektedir. Önümüzdeki dönemde ülkemizde de benzer gelişmelerin yaşanacağı öngörülmektedir.

Bu nedenle transfer fiyatlandırması konusunda dünyada yaşanan vergi uyuşmazlıklarının incelenmesi, ülkemizde de yaşanabilecek uyuşmazlıklar için hem vergi danışmanlarına hem de mali işler yöneticilerine yol gösterici nitelikte olacaktır.

Unutulmamalıdır ki her ne kadar ülkelerin kendilerine münhasır vergi mevzuatları olsa da son 30 yılda OECD'nin gösterdiği çabalar ile transfer fiyatlandırması konusunda global bir anlayış oluşmuştur. Bu nedenle bir ülkede yaşanan bir transfer fiyatlandırması uyuşmazlığı, mevzuatını OECD'nin prensiplerine göre düzenleyen ülkemiz dahil tüm ülkeler için oldukça önemlidir.

Bu kapsamda ele alacağımız ilk vergi uyuşmazlığı, Adecco A/S şirketinin Danimarka'da gerçekleşen vergi incelemesine bağlı olarak yaşanmıştır. 25 Haziran 2020 tarihinde sonuçlanan bu uyuşmazlıkta, Danimarka Yüksek Mahkemesi, lisans ücretlerine (royalty) ilişkin dönüm noktası niteliğinde sayılabilecek bir karar vermiştir. Aşağıda konunun inceleme aşaması ve dava süreci özetlenmektedir.

Vergi incelemesi ve tarhiyat

Merkezi İsviçre'de bulunan çok uluslu bir şirket grubunun Danimarka'daki iştiraki olan Adecco A/S, imzalamış olduğu bir lisans sözleşmesi uyarınca grubun İsviçre'deki holding şirketine telif ücreti ödemektedir. Ödenen tutarlar, holdingin yasal olarak sahip olduğu ticari markaların yanı sıra know-how ve grubun ağı aracılığıyla yönlendirilen müşterilere erişim dahil olmak üzere belirli hizmetlerin sunulmasını ve belirli hakların kullanılmasını kapsamaktadır. Şirket, incelenen 2006-2009 döneminde farklı iş kolları için %2 ve %4 olmak üzere iki ayrı oranda royalty ödemesi yapmıştır. Bundan bağımsız olarak şirketin operasyonları, ihtilaf konusu mali yıllarda zararla sonuçlanmıştır.

Gerçekleştirilen incelemede Danimarka vergi makamları, telif ücretlerinin, giderlerin indirimine ilişkin Danimarka iç hukuku uyarınca belirlenen şartları karşılamadığını ileri sürmüştür. Bu değerlendirmenin arkasındaki argüman, Adecco markasının Danimarka pazarında tanıtımı için Adecco A/S'ye belirli bir ücret ödenmesi gerektiği yönündedir. Başka bir ifade ile Vergi İdaresi, Adecco A/S'nin bu sözleşme kapsamında yararlandığı bir gayrimaddi hak veya hizmet olmadığını bu nedenle şirketin royalty ödememesi gerektiğini ve bilakis Adecco A/S'ye yurtdışından bir hizmet ücreti ödenmesi gerektiğini iddia etmiştir.

Bunun dışında hazırlanan vergi inceleme raporunda, söz konusu royalty ödemesinin, yukarıda bahsedilen argüman kapsamında indirilebilir olsa dahi emsallere uygun olmadığı için vergi matrahından indirilemeyeceği iddia edilmektedir.

Adecco A/S 2001-2009 döneminde göreceli kötü finansal sonuçlarla operasyonlarını yürütmüştür. Bu dönemde faaliyet kâr marjı seviyesinde şirket %14 ile %1 arasında değişen oranlarda zarar etmiş ve sadece üç yılı oldukça düşük faaliyet karları ile tamamlayabilmiştir. Öte yandan, royalty ödemelerinin yapıldığı İsviçre'deki holding şirketi ise 2005 yılı haricinde, bu dönemin tümünde %46 ile %83 arasında değişen oranlarda faaliyet kâr marjına ulaşmıştır.

Adecco A/S, grup merkezinden refere edilen müşterilerden %6 ile %11 arasında değişen oranlarda kâr elde ederken Adecco İsveç ve Adecco Norveç firmaları sırasıyla %33 ile %44 ve %18 ile %25 arasında değişen oranlarda kar etmişlerdir. (Danimarka'daki bu inceleme İsveç ve Norveç'te de vergi incelemelerini tetiklemiş ancak o ülkelerdeki vergi idareleri ödenen %2 oranındaki royalty'i eleştirmemişlerdir.)

Vergi inceleme raporundaki temel iddia, imzalanan lisans sözleşmesi sayesinde elde edilen ekstra gelir ile ödenen royalty bedelinin tutarsız olmasına dayanmaktadır. Bu kapsamda "herhangi bir ilişkisiz kişi bu şekilde bir lisans sözleşmesini imzalayıp, royalty ödemesi gerçekleştirmez" savıyla söz konusu royalty ödemesinin emsallere uygunluk prensipine aykırı olduğu belirtilmektedir.

Ayrıca şirketin hazırlamış olduğu transfer fiyatlandırması raporları ve bu raporlarda kullanılan emsaller de tutarsız oldukları iddiasıyla eleştirilmiştir.

Şirketin transfer fiyatlandırması dokümantasyon raporunda royalty ödemeleri için karşılaştırılabilir fiyat yöntemi seçilmiş ve emsal olarak hem iç emsal hem de dış emsal mahiyetinde olan bir takım franchise sözleşmeleri rapora dahil edilmiştir.

İnceleme sırasında, şirketin transfer fiyatlandırması raporunda yer alan emsallerin aşağıdaki nedenlerle kabul edilemeyeceği belirtilmiştir:

- Kullanılan 39 emsalin tamamı ABD'dedir, bu anlamda Danimarka pazarını yansıtmamaktadır.
- Kullanılan emsallerin tamamı franchise sözleşmeleridir, bu nedenle şirketin imzalamış olduğu lisans sözleşmesi ile karşılaştırılmaları mümkün değildir.
- Tespit edilen emsal bedel aralığı çok geniştir, bu nedenle güvenilir bir karşılaştırmaya imkân vermemektedir.

Yukarıda özetlenen argümanlar çerçevesinde hazırlanan inceleme raporu Adecco A/S tarafından yargıya taşınmıştır.

Dava süreci

İlk derece mahkeme kararı

Davanın görüldüğü ilk derece mahkeme tarafından öncelikle, gayri maddi haklar için bir ödeme yapılabileceği ve teorik olarak Adecco A/S tarafından ödenen royalty tutarının vergi matrahından indirilebileceği belirtilmiştir.

Bu belirlemenin ardından konu, ödenen lisans bedelinin gerçekten şirketin faaliyetlerine bir katkı sağlayıp sağlamadığı noktasında ele alınmaya başlanmıştır. Bu değerlendirmede, şirketin 2001-2009 döneminin büyük bölümde zarar etmesi ve inceleme kapsamında olmayan diğer yıllarda da bu zararın devam ediyor oluşu etkili olmuş ve Mahkeme, ilişkisiz kişi konumundaki bir şirketin bu kadar uzun zaman boyunca zarar etmesine rağmen hala bu kadar yüksek bir royalty ödemeyeceğine hükmetmiştir.

Bu değerlendirme sırasında ayrıca şirketin faaliyet gösterdiği insan kaynakları piyasası da incelenmiş ve söz konusu piyasada markadan ziyade fiyatlandırmanın rekabette öne çıktığı görülmüştür. Bu nedenle de marka kullanımı için ödenen lisans bedelinin, söz konusu markadan temin edilen faydaya nazaran çok yüksek olduğu ifade edilmiştir.

Ayrıca şirketin inceleme dönemindeki pazarlama giderlerinin de oldukça yüksek oluşu mahkeme tarafından değerlendirilmiş ve bu denli yüksek pazarlama giderlerinin, şirketin bir markadan faydalanmadığını gösterdiği iddia edilmiştir.

Ayrıca Mahkeme tarafından yapılan değerlendirmede şirketin transfer fiyatlandırması raporunda kullanılan emsaller de eleştirilmiş ve vergi inceleme raporunda değinilen nedenler ile güvenilir emsaller olmadıkları belirtilmiştir.

Özetlemek gerekirse ilk derece mahkeme;

- Şirketin uzun dönemler boyunca zarar etmesi,
- Faaliyet gösterilen piyasadaki rekabetin, markadan çok fiyat ile ilgili oluşu,
- Şirketin halihazırda oldukça yüksek pazarlama giderine katlanması,
- Şirketin söz konusu marka kullanımından elde ettiği faydayı makul bir şekilde ispatlayamaması, inceleme sürecinde şirketin Vergi İdaresi tarafından yöneltilen sorulara ve belge/bilgi taleplerine dönüş yapmaması veya geç dönüş yapması,
- Transfer fiyatlandırması dokümantasyonunun yetersiz oluşu,

sebepleriyle Adecco A/S'nin temyiz talebini reddetmiş ve vergi idaresi lehine karar vermiştir.

Yüksek Mahkeme kararı

İlk derece vergi mahkemesinde yukarıda belirtildiği üzere Adecco A/S aleyhine bir karar çıkınca dava şirket tarafından Türkiye Cumhuriyeti'ndeki Danıştay'ın muadili olan Yüksek Mahkeme'ye (Højesteret) taşınmıştır.

Yüksek Mahkeme yaptığı değerlendirmede öncelikle, marka kullanımı, belirli bir network'e dahil olma veya referans yoluyla müşterilerle iletişime geçme adına ödenen lisans bedellerinin

şirketin zarar etmesinden bağımsız olarak indirilebilir bir gider olduğunu belirtmiştir.

Bu kapsamda yapılan analizde, şirket uzun dönemler boyunca zarar etmiş olsa da yapılan ödemeler karşılığında fiilen bu hizmetlerin sağlandığı ve bu haklardan yararlanıldığı tespit edilmiştir.

Bu noktadan sonra Yüksek Mahkeme konunun transfer fiyatlandırması mevzuatı dahilinde incelenmesi gerektiğine değinmiştir. Bu değerlendirme ispat yükünün kimde olduğunun belirlenmesi açısından önemlidir. (Bilindiği üzere konu bir giderin vergi matrahından indirimi ile ilgili olunca, ispat yükü genellikle mükelleftedir. Ancak transfer fiyatlandırması incelemelerinde mükellef şirket halihazırda bir transfer fiyatlandırması dokümantasyonuna sahipse, işlemlerin emsallere aykırı olduğunu ispat yükü Vergi İdaresi'ne düşmektedir.)

Danimarka Vergi İdaresi'nin bundan önceki birçok incelemede de (örneğin Microsoft) mükelleflerin transfer fiyatlandırması raporlarını geçersiz saydığı ve kendisinin bir oran/bedel belirleyerek tarhiyat yaptığı bilinmektedir. Yüksek Mahkeme kararında bilhassa buna itiraz etmiş ve bu şekilde bir tarhiyatın ancak mükellef tarafından herhangi bir rapor hazırlanmaması veya raporun neredeyse hazırlanmamış derece zayıf, yok hükmünde olduğu durumlarda mümkün olabileceğini belirtmiştir.

Yüksek Mahkeme, Adecco'nun Transfer Fiyatlandırması dokümantasyonunun, vergi makamlarına belgeleri diskalifiye etme ve ihtiyari bir değerlendirme yapma yetkisi verecek kadar kusurlu olmadığını tespit etmiştir.

Daha sonra gerek şirketin hazırlamış olduğu transfer fiyatlandırması raporundaki emsaller ve gerekse sonradan mahkemeye sunulan şirket merkezi ile ilişkisiz kişi konumundaki firmalar arasında imzalanmış olan lisans anlaşmaları Yüksek Mahkeme tarafından incelenmiş ve sonuç olarak uygulanan %2 oranındaki royalty bedelinin emsallere aykırı olarak değerlendirilemeyeceği sonucuna varılmıştır.

Bu kapsamda Yüksek Mahkeme, telif ücretlerinin vergi mükellefinin ticari kazançları ile yeterince bağlantılı olduğunu ve mahkeme önünde sunulan kanıtlara dayanarak, telif ücretlerinin Adecco'nun kullanımına sunulan gerçek ve değerli fikri mülkiyeti kapsadığını tespit etmiştir.

Yüksek mahkeme değerlendirmesinde ayrıca şirketin zarar ediyor oluşunun, herhangi bir ilişkili kişi işleminin emsallere uygunluğu ile doğrudan ilişkisinin olmadığını tekrar vurgulamıştır.

Sonuç olarak bu dava, ilişkili kişilere yapılan ve gider olarak kaydedilen ödemeler ile ilgili olarak incelemelerde konunun indirilebilir giderler açısından ele alınmasıyla transfer fiyatlandırması açısından ele alınmasının farklarını göstermesi açısından önemlidir.

Ayrıca Vergi İdareleri tarafından transfer fiyatlandırması dokümantasyonunun reddedilmesi ve keyfi tarhiyat yapılması hususunda da Danimarka Yüksek Mahkemesinin bu kararı oldukça değerlidir.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

M. Akif Tunç
Nur Subaşı

Haziran 2021'de Ülke Bazlı Raporlama (CbCR) kapsamında yapılması gerekenler

BEPS 13. Eylem Planı; Genel Rapor, Transfer Fiyatlandırması Raporu ve Ülke Bazlı Rapor (Country by Country Reporting/CbCR) olmak üzere üç raporlama çeşidi üzerine kurulmuştur. Bu doğrultuda CbCR, BEPS 13 Eylem Planı ile transfer fiyatlandırması alanında yeni bir raporlama sistemi olarak ortaya çıkmıştır.

CbCR; çok uluslu işletmelerin faaliyette bulunduğu tüm ülkelerdeki gelirlerini, karlılıklarını, çalışan sayılarını ve şirketlerin ana faaliyetleri ile işlevlerini gösterdiği tablolardan oluşan ve ülkeler arasında kurulan anlaşmalar neticesinde farklı vergi idareleri arasında paylaşılabilen bir raporlamadır. Ülke bazlı raporun amacı, çok uluslu işletmelerin finansal ve vergisel durumlarının uluslararası boyutta şeffaflığını sağlamaktır.

Türkiye'de Ülke Bazlı Raporun hazırlanmasına ilişkin mevzuat, 25 Şubat 2020 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan 2151 sayılı Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe girmiştir.

Buna bağlı olarak, 1 Eylül 2020 tarihinde Resmî Gazete'de "Ülke Bazlı Rapor"a ilişkin detayların da yer aldığı "Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğ (Seri No: 1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 4)" yayımlanmıştır.

Ülke bazlı raporlamanın içeriği nedir?

BEPS 13 Eylem planına ve Türkiye'deki yerel düzenlemelere göre, ülke bazlı raporlamada üç tablonun yer alması gerekmektedir. Bunların ilki farklı Vergi İdarelerine göre; gelir, vergi ve ticari faaliyetlerin genel görünümü olarak değerlendirilmekte ve çok uluslu işletme dahilindeki şirketlere dair aşağıda yer alan bilgileri içermektedir:

- Vergi İdaresi,
- Gelir (İlişkili, ilişkisiz, toplam),
- Vergi öncesi kâr,
- Ödenen toplam vergi tutarı,
- Ödenen kurumlar vergisi tutarı,
- Ödenmiş sermaye,
- Geçmiş yıl kârları,
- Çalışan sayısı,
- Maddi varlıkların net defter değeri.

Ülke bazlı raporlamada yer alacak olan ikinci tablo ise bağlı şirketlerin faaliyetleri ve işlevleri hakkında bilgi vermektedir. Tabloda yer verilecek olan temel ticari faaliyetler aşağıdaki gibi sınıflandırılabilmektedir:

- Ticari faaliyetler;
- Ar-Ge,
- Holding ve/veya gayri maddi hak yönetimi,

- Satın alma ve/veya tedarik,
- Üretim,
- Satış, pazarlama ve/veya dağıtım,
- Yönetim ve/veya destek hizmetleri,
- İlişkisiz kişilere tedarik faaliyetleri,
- Grup içi finansman,
- Sigorta,
- İştirak, ortaklık yönetimi,

Yukarıda belirtilen sınıflandırmaya uymayan şirketler için "Diğer" ya da "Faal değil" gibi seçenekler de bulunmaktadır.

Üçüncü tablo ise İdare tarafından bakıldığında risk teşkil eden bilgileri, İdare sormadan açıklamaya olanak sağlayan tablodur.

Ülke bazlı raporu kimler hazırlamalıdır?

4 Seri No.'lu Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğ'e göre, raporlanan hesap döneminden bir önceki hesap döneminin konsolide finansal tablolarına göre toplam konsolide grup geliri, 750 milyon Avro ve üzerinde olan çok uluslu işletmeler grubunun Türkiye'de mukim nihai ana işletmesinin (veya vekil işletmesinin), raporlanan hesap döneminden sonraki on ikinci ayın sonuna kadar ülke bazlı raporu hazırlaması ve elektronik ortamda İdareye sunması gerekmektedir.

Konsolide finansal tabloların Avro dışında bir para biriminde düzenlenmesi halinde, 750 milyon Avro olan haddin hesaplanmasında, raporlanan hesap döneminden bir önceki hesap dönemi için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından duyurulan döviz alış kurlarının yıllık ortalaması dikkate alınacaktır. Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında farklı para birimlerinin kullanılması durumunda buna ilişkin açıklamalara da ülke bazlı raporda yer verilmelidir.

Bununla birlikte, nihai ana işletmenin veya vekil işletmenin Türkiye'de bulunmadığı durumlarda 750 milyon Avro sınırının aşılması ve aşağıdaki koşullardan birinin gerçekleşmesi halinde Türkiye'de mukim işletmenin, ülke bazlı raporu elektronik ortamda İdareye sunması gerekmektedir:

a) Nihai ana işletmenin veya vekil işletmenin mukim olduğu ülkede, ülke bazlı raporlamaya ilişkin zorunluluğun bulunmaması,
b) Nihai ana işletmenin veya vekil işletmenin mukim olduğu ülkede ülke bazlı raporlamaya ilişkin zorunluluk bulunması ve İdare ile nihai ana işletmenin veya vekil işletmenin mukim olduğu ülke idaresi arasında uluslararası bir anlaşmanın olması ancak ülke bazlı rapor bilgilerinin paylaşımına ilişkin yürürlükte olan bir yetkili makam anlaşmasının bulunmaması,
c) Nihai ana işletmenin veya vekil işletmenin mukim olduğu ülkede ülke bazlı raporlamaya ilişkin zorunluluk bulunması, İdare ile nihai ana işletmenin veya vekil işletmenin mukim olduğu ülke idaresi arasında uluslararası bir anlaşmanın ve ayrıca ülke bazlı raporların değişimine ilişkin yetkili makam anlaşmasının olması, ancak bilgi paylaşımında sistemik bir hata olması.

Öte yandan, transfer fiyatlandırması hükümleri kapsamında hazırlanması gereken ülke bazlı raporların vergi idareleri arasında değişimine ilişkin yukarıda bahsedildiği üzere çok taraflı yetkili makam anlaşmasının onaylanmasına 244 sayılı Kanun'un 5. maddesi ile 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi gereğince karar verilmiştir. Ancak Türkiye ile anlaşma tarafı olan ülkeler arasında otomatik bilgi değişiminin başlayabilmesi; Anlaşmanın yürürlüğe girmesine yönelik aktivasyon sürecinin tamamlanmasına bağlıdır. Bu süreç tamamlanmadan ülkeler arasında otomatik bilgi değişimi yapılamamaktadır. Bu nedenle, halihazırda söz konusu bilgi değişim anlaşmasının aktivasyon sürecinin tamamlanamaması nedeniyle ülke bazlı raporlama kapsamına giren ve mali yıl olarak takvim yılını kullanan çok uluslu firmalar için ülke bazlı raporların Türk Vergi İdaresi'ne sunulması gündeme gelmektedir.

Aktivasyon sürecinin tamamlandığı ülkelere ilişkin liste OECD'nin internet sitesinde güncellenmiştir ve bu kapsamda Türkiye'den bilgi değişimi yapılabilecek (toplamda 46 ülke) veya Türkiye'ye bilgi değişimi yapabilecek (toplamda 57 ülke) ülkeler listesine OECD'ye ait internet sitesi üzerinden aşağıdaki linkten ulaşabilmektedir.

https://www.oecd.org/tax/beps/country-by-country-exchange-relationships.htm

Ancak listeden de görülebileceği üzere Türkiye ile yoğun ticari ilişkileri olan birçok ülke (örneğin ABD, Kanada veya Birleşik Arap Emirlikleri) yetkili makam anlaşmasının aktive edildiği ve bilgi değişimi yapılabilen ülkeler arasında henüz bulunmamaktadır. Bu neden ile yetkili makam anlaşmasının henüz aktive edilmemiş olması, aynı ülke bazlı raporun hem yurtdışında (nihai ana işletmenin veya vekil işletmenin bulunduğu ülkede) hem de Türkiye'de teslim edilmesi sonucuna yol açmaktadır.

Bu kapsamda, nihai ana işletmesi veya vekil işletmesi henüz yetkili makam anlaşması aktive edilmemiş bir ülkede bulunan çok uluslu işletme gruplarının 2019 hesap dönemi ile Ocak-Şubat-Mart-Nisan ve Mayıs/2020'de biten özel hesap dönemlerine ilişkin ilk ülke bazlı raporlarının BTRANS aracılığıyla **gönderilmesine ilişkin sürenin sonu 30 Haziran 2021 Çarşamba günüdür.**

Ancak çok uluslu işletme grubunun nihai ana işletmesi veya vekil işletmesi Türkiye ile yetkili makam anlaşmasının aktive olduğu örneğin Almanya gibi bir ülkede yer alıyorsa, söz konusu grubun Türkiye'deki üyesi tarafından ülke bazlı raporların BTRANS aracılığıyla gönderimine gerek bulunmamaktadır.

Ayrıca, uluslararası grubun Türkiye'de birden fazla işletmesinin bulunması durumda ülke bazlı raporun diğer tüm işletmeler adına bir işletme tarafından sunulması yeterlidir.

Ülke bazlı raporlamaya ilişkin bildirim formu

Ülke bazlı rapora ilişkin olarak kapsama giren çok uluslu işletmeler grubu üyelerinin İdare'ye bildirim yapma yükümlülüğü de bulunmaktadır.

2019 hesap dönemi için ilk ülke bazlı raporlamaya ilişkin bildirim formları, kapsama giren çok uluslu işletmeler grubu üyeleri tarafından; nihai ana işletme veya vekil işletme olup olmadıkları ve grup adına hangi işletmenin raporlama yapacağı ile hesap dönemi hakkındaki bilgileri içerecek şekilde 30 Ekim 2020 tarihinde İnternet Vergi Dairesi üzerinden İdare'ye bildirilmişti.

2020 hesap dönemi ve ilerleyen yıllar için, her yıl, raporlanacak hesap dönemini takip eden yılın Haziran ayı sonuna kadar "ülke bazlı raporlamaya ilişkin bildirim formu" doldurularak elektronik ortamda İnternet Vergi Dairesi üzerinden verilecektir.

Bu kapsamda 2020 hesap döneminin Ülke Bazlı Raporlamaya İlişkin Bildirim Formunun da İnternet Vergi Dairesi üzerinden İdare'ye iletilmesi için **son gün 30 Haziran 2021 tarihidir.**

Özetle 30 Haziran 2021, gerek kapsama giren işletmelerin ülke bazlı raporlarının BTRANS aracılığıyla gönderimi ve gerekse Ülke Bazlı Raporlamaya İlişkin Bildirim Formunun İnternet Vergi Dairesi üzerinden İdare'ye iletilmesi için son gündür.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Significant Transfer Pricing Disputes - I Adecco A/S-Decision of Supreme Court of Denmark

Governments, which are encountering with the pressure to balance public expenditures, deteriorating after Covid-19 outbreak, are expected to increase the frequency of tax inspections.

The importance of Transfer Pricing (TP) increases in the gradually globalizing world. In the last 30 years, efforts made by the Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) has formed a global understanding in terms of TP. Accordingly, a TP dispute experienced in a jurisdiction is also highly significant for all jurisdictions, including Turkey, which regulate their legislations in line with the principles of OECD.

Tax Inspection and Assessment

Adecco A/S, which is a Danish affiliate of a multinational enterprise group, whose headquarters are located in Switzerland, pays royalties to holding company of the group in Switzerland according to a license agreement concluded. During tax the inspection, Danish Tax Authorities claimed that royalty payments did not meet the requirements determined according to the domestic laws of Denmark regarding deduction of expenses.

In addition, tax authority claimed that the royalty amount in question is not in line with arm's length principle even though it is deductible and thus the case had been brought to the court by Adecco A/S.

Litigation Process and Judgment of Court of First Instance

Court of First Instance has primarily stated that a payment for royalties can be made and such royalty payable by Adecco A/S can be deducted from tax base in theory, however, adjudged that an independent entity would not pay such high level of royalty even though it made loss for a long period of time.

In summary, court of first instance has judged in favor of Tax Administration through rejecting bill of review of Adecco A/S with respect to following reasons:

- The entity in question made loss for long period of time
- The competition in the related market is associated with the price instead of the brand
- The entity is currently incurring high levels of marketing expenses
- The entity could not prove in a reasonable manner the benefit gained from utilization of such brand and could not respond to requests of information and document of the Tax Administrations during inspection process as well as their inquiries
- Insufficient level of transfer pricing documentation.

Judgment of Supreme Court

Adecco A/S has brought the lawsuit to Supreme Court (Højesteret), which is equivalent of Council of State in Turkey, when an unfavorable verdict was given. Supreme Court primarily stated in its review that royalties paid in terms of utilization of brands, inclusion in a certain network or communicating with clients based on reference are deductible expenses regardless of the entity making loss.

In this phase, Supreme Court has stated that the case is required to be inspected in scope of transfer pricing legislation. In this review, it is important that the Tax Administration has the burden of proof.

Supreme Court has the objection to tax administration in terms of declaration of transfer pricing reports null and void and making an assessment through determining a rate/price itself. Supreme Court also stated that such review could be possible if no report is issued by the taxpayer or in case the report is almost not ready, so weak and almost null and void.

Afterwards, the court examined the comparables in transfer pricing report of the entity and as a consequence, it concluded that 2% of royalty price applied cannot be reviewed as in contradiction to comparable rates applied.

As a result, this lawsuit is highly valuable in terms of demonstrating the difference between reviewing of a case during inspections related to payments made with related parties and recognized as expense in scope of deductible expenses and transfer pricing and rejection of transfer pricing documentation by tax administrations and making arbitrary assessment.

Country by Country Reporting under transfer pricing documentation requirements

BEPS initiative has designed to establish a common sense on taxation among the OECD countries. In the Action Plan 13 within BEPS, transfer pricing documentation consists three layers as Master File, Local File and Country-by-Country Reporting (CbCR). CbCR in brief consists of tables disclosing the income that the multinationals acquire on country basis, profits, assets owned, number of employees and taxes paid. The purpose of the country-based report is to ensure international transparency of the financial and tax results of multinational enterprises.

Through the Draft General Communique on Disguised Profit Distribution through Transfer Pricing Series No.3 promulgated by the Revenue Administration on 16 March 2016, a regulation on the country by country reporting has been handled. In this context, the first regulation on country-by-country reporting was entered into force in February 25, 2020 with the publication of the President's Decree No. 2151. The General Communiqué on Disguised Profit Distribution through Transfer Pricing Series No.4 which explains the details of the preparation of Country-by-Country Reporting was published in the Official Gazette dated September 1, 2020.

It has been decided to approve the Multilateral Competent Authority Agreement on The Exchange of Country-By-Country Reports (Cbc MCAA) and published at the Official Gazette dated 01 October 2020. As of March 2021, Turkey shares information to 46 countries and receive information from 57 countries. In determining whether to submit a Country-by-Country Report notification in Turkey, it will be necessary to look at the list of countries that exchange information with Turkey on the OECD website.

According to BEPS Action 13 Final Report and local regulations, the Turkish resident ultimate parent entity or surrogate entity of a multinational enterprise group with consolidated group revenue of 750 million Euro or above should prepare a Country-by-Country Report by the end of the 12th month after the reporting accounting period and submit it to the Turkish Revenue Administration electronically. The CbC Report must be submitted through the TRA Information Transfer Platform (BTRANS) in XML format until 30 June 2021. In case of having more than one business in Turkey, it is sufficient to present one on behalf of the others.

Although certain uncertainties and criticisms on the mentioned latest documentation requirements and on timing exist, new country-by country reporting requirement is considered as a positive step for transfer pricing documentation in Turkey. In the upcoming period, it is expected for Turkey to have more information sharing agreements in terms of country-by-country reporting.

Explanations in this article reflect the writer's personal view on the matter. EY and/or Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. disclaim any responsibility in respect of the information and explanations in the article. Please be advised to first receive professional assistance from the related experts before initiating an application regarding a specific matter, since the legislation is changed frequently and is open to different interpretations.

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Mayıs ayı "Gümrükte Gündem"i belirleyen başlıca gelişmeler, Türkiye ile EFTA Devletleri Arasında STA ve Türkiye ile İsviçre Arasında Tarım Anlaşması'nın onaylanması ve Varış Öncesi Gümrük İşlemleri Genelgesi'nin yayımlanması olmuştur.

Bunların yanı sıra, Türkiye ile Birleşik Krallık arasındaki STA Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik yayımlanmıştır.

Yukarıda bahsi geçen konulara ilişkin detaylı yazıları ve mayıs ayına dair diğer öne çıkan gümrük ve uluslararası ticaret konularını aşağıdaki yazımızda bulabilirsiniz.

1. Polietilen ve polipropilenden mamul dokuma brandalarda uygulanmakta olan dampinge karşı önlemin devamına karar verildi.

8 Kasım 2019 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2019/30) ile Çin Halk Cumhuriyeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti menşeli ve 3921.90.60.00.11, 3921.90.60.00.13, 3926.90.92.00.19 ve 3926.90.97.90.18 gümrük tarife istatistik pozisyonları altında sınıflandırılan "polietilen ve polipropilenden mamul şerit veya benzerlerinden dokunmuş mensucat (yalnız dokuma brandalar)" tanımlı ürüne yönelik yürürlükteki dampinge karşı kesin önlemlere ilişkin bir nihai gözden geçirme soruşturması açılmış idi.

6 Mayıs 2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2021/24) ile bahse konu nihai gözden geçirme soruşturması neticesinde alınan karar yürürlüğe konulmuştur.

Yürütülen soruşturma sonucunda, mevcut önlemlerin yürürlükten kalkması durumunda dampingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu saptanmıştır. Bu çerçevede, soruşturma neticesinde ulaşılan tespitleri değerlendiren İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunun kararı ve Ticaret Bakanı'nın onayı ile 11/11/2014 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2014/39) kapsamında ile yürürlükte olan dampinge karşı önlemin, aşağıdaki tabloda gösterilen biçimde uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

GTİP	**Eşyanın Tanımı**	**Menşe Ülke**	**Dampinge Karşı Önlem** (ABD doları/kg)
3921.90.60.00.11 3921.90.60.00.13 3926.90.97.90.18	Polietilen ve polipropilenden mamul şerit veya benzerlerinden dokunmuş mensucat (yalnız dokuma brandalar)	ÇHC	1,06
		Vietnam	1,16

2. Gümrük vergilerini de içeren bazı alacakların yeniden yapılandırılmasını içeren Kanun Teklifi TBMM Başkanlığına sunuldu.

"Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi" 21 Mayıs 2021 tarihinde TBMM Başkanlığına sunuldu.

Söz konusu Kanun Teklifi;

- Kesinleşmiş alacaklar
- Kesinleşmemiş ve dava aşamasında bulunan alacaklar
- İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemlere,

ilişkin hükümler içermektedir.

Kapsam olarak 30 Nisan 2021 tarihinden (bu tarih dahil) önce 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar uyarınca gümrük yükümlülüğü doğan ve söz konusu tarih itibarıyla 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gümrük idarelerince takip edilen, gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri ve gecikme zammı alacaklarına yer verilmiş olup teklif aynen yasalaşırsa yukarıdaki düzenlemeler Kanun'un yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

3. Suni veya sentetik liflerden belirli mensucat veya tekstil ürününe yönelik koruma önlemine ilişkin nihai gözden geçirme soruşturması açıldı.

22 Mayıs 2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2021/27 sayılı Tebliğ ile, Çin Halk Cumhuriyeti menşeli 5407, 5810, 6005, 6006 ve 6303 tarife pozisyonları altında yer alan "suni veya sentetik liflerden belirli mensucat veya tekstil ürünü" ithalatına yönelik yürürlükte bulunan dampinge karşı kesin önleme ilişkin olarak bir nihai gözden geçirme soruşturması açılmıştır.

a. Soruşturma konusu ürün

Soruşturma konusu ürün 5407, 5810, 6005, 6006 ve 6303 GTP'leri altında yer alan "suni veya sentetik liflerden belirli mensucat veya tekstil ürünü"dür.

b. Mevcut önlem

24/5/2016 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2016/18) ile Çin menşeli "suni ve sentetik liflerden belirli mensucat veya tekstil ürünü" ithalatına yönelik CIF bedelin %70,44'ü (azami 5 ABD doları/kg) oranında dampinge karşı kesin önlem uygulanmaktadır.

c. Meri önlemin uygulanması

Meri önlem soruşturma sonuçlanıncaya kadar yürürlükte kalmaya devam eder.

4. 8515.39 pozisyonunda yer alan 13 kg ve altındaki kaynak makinaları için mevcut koruma önleminin devamına karar verilmiştir.

22 Mayıs 2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2021/19 sayılı Tebliğ ile, 8515.39 tarife pozisyonunda yer alan "yalnız aksesuarları hariç net 13 kg ve altındaki kaynak makineleri" ithalatına yönelik olarak başlatılan nihai gözden geçirme soruşturmasının tamamlanması neticesinde alınan karar yürürlüğe konulmuştur.

Yürütülen soruşturma sonucunda, mevcut önlemin yürürlükten kalkması durumunda dampingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu saptanmıştır.

Bu çerçevede, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2015/44) ile yürürlükte olan dampinge karşı önlemin, aşağıdaki tabloda gösterilen biçimde uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

GTİP	Madde Tanımı	Menşe Ülke	Firma Ticaret Unvanı	Dampinge Karşı Önlem (ABD Doları/ Adet)
8515.39	Diğerleri (Yalnız aksesuarları hariç net 13 kg ve altındaki kaynak makineleri)	Çin Halk Cumhuriyeti	Shanghai Hi-Zonc Welding Equipment Manufacture Co. Ltd	29,00
			Shanghai WTL Welding Equipment Manufacture Co. Ltd.	64,00
			Zhejiang Kende Mechanical & Electrical Co.Ltd.	115,00
			Shanghai Hugong Electric (Group) Co.Ltd.	90,00
			Zhejiang Juba Welding Equipments Manufacturing Co. Ltd	91,00
			Shenzhen Riland Industry Co.Ltd	73,00
			Diğerleri	154,00

5. Türkiye ile Birleşik Krallık arasındaki STA Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik yayımlandı.

25 Mayıs 2021 tarihli Resmî Gazete'de "Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik" yayımlanmıştır.

İlgili Yönetmelik'in amacı, 29/12/2020 tarihinde imzalanan ve 1/1/2021 tarihinden itibaren her iki taraf için uygulanmaya başlanan Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının eki "Menşe Kuralları ve Menşe İşlemlerine İlişkin Protokol"ün uygulanmasına dair usul ve esasları düzenlemektir.

Diğer taraftan, Türkiye ile Birleşik Krallık arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması eki Menşe Kuralları ve Menşe İşlemlerine İlişkin Protokol 14.04.2021 tarihli mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan protokol ile değiştirilmiştir.

Söz konusu Yönetmelik'in incelenmesinde ise, Yönetmelik hükümlerinin 14.04.2021 tarihinden önce geçerli olan protokol hükümlerine paralel olarak hazırlandığı görülmektedir.

Bu itibarla, Ticaret Bakanlığı tarafından mevcut STA eki protokol hükümleri çerçevesinde yeni bir Yönetmelik yayımlanacağı değerlendirilmektedir.

6. Türkiye ile EFTA Devletleri Arasında STA ve Türkiye ile İsviçre Arasında Tarım Anlaşması onaylandı.

25 Mayıs 2021 tarihli mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan 4020 sayılı Karar ile 25 Haziran 2018 tarihinde imzalanan ve 7267 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan "Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşması" ile 7275 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan "Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Tarım Anlaşması" onaylanmıştır.

7. Varış Öncesi Gümrük İşlemleri Genelgesi yayımlandı.

Bilindiği üzere Varış Öncesi Gümrük İşlemlerine ilişkin olarak Gümrük Genel Tebliği (Varış Öncesi Gümrük İşlemleri) (Seri No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Varış Öncesi Gümrük İşlemleri) (Seri No: 2) 15.04.2021 tarihinde yayımlanmış olup 15.05.2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu itibarla 2021/16 sayılı Genelge'de söz konusu Tebliğ değişikliği ile birlikte Varış Öncesi Gümrük İşlemlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Söz konusu Genelge'nin incelenmesinde, havayolu taşımacılığının da kapsama dahil edildiği anlaşılmaktadır.

8. Çin menşeli koagüle suni deri ithalatında dampinge karşı önlemin devamına karar verildi.

28.05.2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2021/18) ile, Çin Halk Cumhuriyeti menşeli 5603.14 ve 3921.13 tarife pozisyonunda sınıflandırılan "koagüle suni deri" ürününe yönelik olarak başlatılan nihai gözden geçirme soruşturmasının tamamlanmış ve alınan karar yürürlüğe konmuştur.

Yürütülen soruşturma sonucunda, mevcut önlemin yürürlükten kalkması durumunda dampingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu saptanmıştır.

Bu çerçevede, 2015/9 sayılı Tebliğ ile yürürlükte olan dampinge karşı önlemin, değişiklik yapılmaksızın aşağıdaki tabloda gösterilen biçimde uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

GTP	Eşya Tanımı	Menşe Ülke	Dampinge Karşı Önlem (ABD Doları/ Kg)
5603.14	Yalnız, poliüretanla kaplanmış, sıvanmış veya lamine edilmiş dokumaya elverişli suni veya sentetik liflerden m2 ağırlığı 150 gr'ı geçen dokunmamış mensucat	Çin Halk Cumhuriyeti	1,9 ABD Doları/Kg
3921.13	Yalnız, dokumaya elverişli maddelerden mesnedi bulunan, m2 ağırlığı 150 gr'ı geçen deri taklitleri	Çin Halk Cumhuriyeti	1,9 ABD Doları/Kg

9. Çin menşeli "diğer çapa makineleri" ithalatında dampinge karşı önlemin devamına karar verildi.

28.05.2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2021/26) ile, Çin Halk Cumhuriyeti menşeli 8432.29.90.00.19 GTİP'inde sınıflandırılan "diğer çapa makineleri" ürününe yönelik olarak başlatılan nihai gözden geçirme soruşturmasının tamamlanmış ve alınan karar yürürlüğe konmuştur.

Yürütülen soruşturma sonucunda, mevcut önlemin yürürlükten kalkması durumunda dampingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu saptanmıştır.

Bu çerçevede, 2015/6 sayılı Tebliğ ile yürürlükte olan dampinge karşı önlemin, değişiklik yapılmaksızın aşağıdaki tabloda gösterilen biçimde uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

GTİP	Eşya Tanımı	Menşe Ülke	Firma Unvanı	Dampinge Karşı Önlem (CIF Bedelinin %)
8432.29.90.00.19	Diğer Çapa Makineleri	Çin Halk Cumhuriyeti	Chongqing Weima Agricultural Machinery Co. Ltd.	49,49
			Chongqing Xinshui Machine Manifacture Co. Ltd.	54,74
			Loncin Motor Co. Ltd.	61,34
			Tipho Agricultural Machinery (Qingdao) Co. Ltd.	68,22
			Chongqing AMM Machinery Manufacturing Co. Ltd.	80,98
			Chongqing Shineray Agricultural Machinery Co. Ltd.	83,12
			Chongqing Jiamu Machinery Co. Ltd.	92,25
			Diğerleri	92,25

Çalışma Hayatında Gündem

Dr. Hakkı Demirci

Değerli okurlarımız; geçtiğimiz mayıs ayı içerisinde iş ve sosyal güvenlik alanında yaşanan gelişmelere baktığımızda; devam eden Covid-19 salgını nedeniyle 29 Nisan-17 Mayıs arası tam kapanma, ayın kalan günlerini de kısmi kapanma ile geçirmiş bulunmaktayız. Bu dönemde, 4447 sayılı Kanun'un geçici 30'uncu maddesinde yer alan yeni prim desteğinin detayları belli oldu. 2021/Mart ayı SGK primlerinin katma değer vergisi iade alacağından mahsup işlemine vade uzatımı geldi. Tüzel-özel işyerlerinde SGK tescil bilgilerinin MERSİS sisteminden alınması uygulamasına geçildi. 5510/Ek-17 ve Ek-2 maddeleri kapsamındaki teşviklerde geriye yönelik yapılacak değişiklik talepleri hakkında SGK Genelgesi yayımlandı. Kısa çalışma uygulanan dönemde işçi çıkartılması halinde İş-Kur uygulamasına ilişkin Genelge yayımlandı. Son olarak 7319 sayılı Kanun ile işverenlere yeni bir istihdam teşviki tanımlanmıştır.

Yargı köşemizde bu ay iki yargı kararına değineceğiz. "Kıdem tazminatının fesih tarihindeki tavanı aşmamak koşuluyla yabancı para ile hesaplanmasında yasal bir engel bulunmadığı ve işçiye toplu olarak kullandırılan izinlerin hafta tatilinden sayılmayan ve fiilen çalışılmayan her bir günü için 0,5 yevmiye üzerinden hesaplama yapılarak bu suretle davacının hafta tatili alacağının belirlenmesi gerektiği" konularındaki yargı kararlarına dikkatinizi çekmek isteriz.

A. SGK-İş hukuku köşesi

A.1. 4447 sayılı Kanun'un geçici 30'uncu maddesinde yer alan yeni prim desteğinin detayları belli oldu

7316 sayılı Kanun ile temelde yeme-içme sektörüne getirilen ve 4447 sayılı Kanun'un geçici 30'uncu maddesinde yer alan yeni prim desteğinden yararlanılmasına ilişkin usul ve esasları ihtiva eden 2021/14 sayılı SGK Genelgesi yayımlanmıştır.

Özetle;

1. 4447 sayılı Kanun'un geçici 30'uncu maddesinde yer alan prim desteğinden yararlanılabilmesi için,

a) İşyerinin özel sektör işverenine ait olması,
b) İşyerinin NACE Rev.2 Ekonomik Faaliyet Sınıflamasına göre 56 kodunda, 61.90.05, 85.51.03, 93.11.01, 93.12.07, 93.13.01, 93.19.05, 93.21.01, 93.29.02, 93.29.03, 96.02.01, 96.04.01, 96.04.02 veya 96.04.03 kodunda faaliyet göstermesi,
c) 2021/Mart ayına/dönemine ait muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde 4447 sayılı Kanun kapsamında bildirilen sigortalıların olması,
ç) Muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin yasal süresi içinde verilmesi,
d) Tahakkuk eden primlerin yasal süresi içinde ödenmesi,
e) Yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması,
f) Çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirdiği sigortalıları fiilen çalıştırmadığı yönünde herhangi bir tespitin bulunmaması, şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

2. Destekten yararlanma süresi

4447 sayılı Kanun'un geçici 30'uncu maddesinde yer alan prim desteği, kapsama giren işyerlerinde 2021/Nisan ve Mayıs ayı/dönemi için uygulanacaktır.

3. İşsizlik sigortası fonu tarafından karşılanacak destek tutarının hesaplanması

5510 sayılı Kanun'un 82'nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır.

Örnek: (A) Esnaf Lokantasında, 2021/Mart ayında 4 sigortalının tüm sigorta kollarından Kuruma bildirildiği ve bu sigortalıların 2021/Nisan ayında 07316 kanun numarası seçilmek suretiyle Kuruma yasal süresi içinde bildirildiği ve her sigortalı için 3.577,50 TL ücret ödendiği varsayıldığında;

Destek öncesi hesaplanan sigorta primi ve işsizlik sigortası primi sigortalı ve işveren payı tutarı;

3,577,50 x 4 = 14.310,00 TL
14.310,00 x 0,375 = 5.366,25 TL
Destek tutarı: 14.310,00 x 0,375 = 5.366,25 TL

olacağından, destek sonrası işveren tarafından ödenmesi gereken sigorta primi ve işsizlik sigortası primi borcu kalmamaktadır.

Örnek: (B) Börekçisinde, 2021/Mart ayında 1 sigortalının tüm sigorta kollarından Kuruma bildirildiği ve bu sigortalının 2021/Nisan ayında 07316 kanun numarası seçilmek suretiyle Kuruma yasal süresi içinde bildirildiği ve bu sigortalı için 3.800,00 TL ücret ödendiği varsayıldığında;

Destek öncesi hesaplanan sigorta primi ve işsizlik sigortası primi sigortalı ve işveren payı tutarı;

3,800,00 x 0,375 = 1.425,00 TL
Destek tutarı: 3.577,50 x 0,375 =1.341,56 TL

olacağından, destek sonrası işverenin 83,44 TL'yi (1.425,00-1341,56) yasal süresi içinde Kuruma ödemesi gerekmektedir.

4. Alt işverenlerin faydalanma durumu

4447 sayılı Kanun'un geçici 30'uncu maddesinde yer alan prim desteğinden alt işverenlerce çalıştırılan sigortalılardan dolayı da yararlanılabilecektir.

5. Diğer teşviklerden faydalanma durumu

4447 sayılı Kanun'un geçici 30'uncu maddesinde yer alan destekten yararlanan işverenler, bu destekten yararlanılan ayda aynı sigortalı için 5510 sayılı Kanun ve diğer kanunlarda yer alan prim teşvik, destek ve indirimlerinden yararlanamayacaktır.

6. Destekten yararlanmak amacıyla yapılacak olan başvurunun şekli

4447 sayılı Kanun'un geçici 30'uncu maddesi kapsamında prim desteğinden yararlanılabilmesi için, işverenlerce e-SGK kanalıyla başvuruda bulunulması gerekmektedir. İlgili Genelge sirkülerimiz ekinde dikkatinize sunulmaktadır.

7. Diğer hususlar

a) Bu destekten yararlanmayan işverenlerin sonradan geriye yönelik olarak bu destekten yararlanmaları mümkün bulunmamaktadır.
b) Yararlanılan bu desteğin başka bir prim teşvik, destek ve indirimle değiştirilmesi mümkün bulunmamaktadır.
c) 4447 sayılı Kanunun geçici 30'uncu maddesinde yer alan prim desteğinden yararlanmakta olan işyerinin, farklı bir sosyal güvenlik merkezi görev alanına giren başka bir adrese nakli halinde, prim desteğinden yararlanılan sigortalılardan dolayı, destek süresi aşılmamak kaydıyla kalan süreler için yararlanılması mümkün bulunmaktadır.
d) 4447 sayılı Kanunun geçici 30'uncu maddesi kapsamında yer alan destekten yararlanırken aynı işverene ait başka bir işyerinde "16-Sözleşme sona ermeden sigortalının aynı işverene ait diğer işyerine nakli" koduyla çalışmaya başlayan bir sigortalının, yeni işyerindeki çalışmalarından dolayı söz konusu destekten yararlanması mümkün bulunmamaktadır.
e) 4447 sayılı Kanunun geçici 30'uncu maddesinde yer alan prim desteğinden yersiz yararlandığı anlaşılan işverenlerden, yersiz yararlanılan prim desteği tutarları 5510 sayılı Kanunun 89'uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte işverenden tahsil edilecektir.
f) 2021/Mart ayına/dönemine ilişkin yasal süresi dışında verilen muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalılar için 4447 sayılı Kanunun 30'uncu maddesinde yer alan prim desteği uygulanmaz.

A.2. 2021/Mart ayı SGK primlerinin katma değer vergisi iade alacağından mahsup işlemine vade uzatımı geldi.

Bilindiği üzere; 5510 sayılı Kanun'un 88'inci maddesinin on üçüncü fıkrası gereğince SGK prim borçları katma değer vergisi iade alacağından mahsubu suretiyle de ödenebilmektedir.

Prim borçlarının katma değer vergisi iade alacağından mahsup suretiyle ödenmesinin talep edilmesi durumunda, primin, en geç ödenmesi gereken yasal süre; Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalı çalıştıran işverenlerden sigortalılara ait ücretleri her ayın 1'i ila sonu arasına ilişkin olarak ödeyen işverenler yönünden, primin ilişkin olduğu ayı takip eden ayın sonu (vade) yerine vadeyi takip eden yirminci gün olarak uygulanmaktadır.

Örneğin 2021/Şubat ayı prim borcu en geç 31.03.2021 tarihinde ödenmesi gerekirken prim borcunun KDV iadesi alacağından mahsubu suretiyle ödenmesinin talep edilmiş olması nedeniyle söz konusu sigorta primine denk gelecek iade tutarının, ilgili vergi dairesince 20.04.2021 tarihine kadar (bu tarih dahil) Kuruma aktarılması halinde, bahse konu aya ait primler yasal süresi içinde ödenmiş kabul edilecektir.

Ancak SGK tarafından 04.05.2021 tarih ve 24685977 sayı ile yayımlanan Genel Yazı ile; 2021/Mart dönemine ilişkin "Form Ba" ve "Form Bs" bildirimlerinin verilme süresinin 7/5/2021

tarihine uzatılması nedeniyle, 2021/Mart dönemi sigorta prim borçlarının KDV iade alacağından mahsup suretiyle ödenmesi talebinde bulunan mükelleflerin mağduriyetlerinin önlenmesi amacıyla, söz konusu mahsuplara yönelik vade tarihinin bir defaya mahsus olmak üzere 31/5/2021 tarihine kadar uzatılması kararlaştırılmıştır.

Bu itibarla, ücretleri her ayın 1'i ilâ 30'u arasında ödenen 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalı çalıştıran işverenler yönünden 2021/Mart ayına ilişkin KDV iade alacağından mahsup yöntemiyle ödenen primlerin bir defaya mahsus olmak üzere 31/5/2021 (bu tarih dahil) tarihine kadar Kurum hesaplarına intikal etmiş olması halinde yasal süresinde ödenmiş kabul edilerek işlem yapılacaktır.

A.3. Tüzel özel işyerlerinde tescil bilgilerinin MERSİS sisteminden alınması

İşyeri tescil bilgilerinin MERSİS sisteminden alınması hakkında SGK tarafından 05.05.2021 tarihli ve E-24730873 sayılı Genel Yazı yayımlanmıştır.

Mevcut durumda tüzel kişiliklere ait özel işyeri (tüzel özel işyerleri) açılışlarında gerek ortak bilgileri gerekse yönetici bilgileri kullanıcılar tarafından sisteme kaydedilmekte, işverenler tarafından SGK'ya değişiklik ve güncelleme talebi gelmediği sürece tescil kütüklerinde ilk girilen bilgiler saklı tutulmaya devam edilmekte ve tescil bilgilerinin güncelliği sağlanamamaktadır.

SGK tarafından yapılan sistemsel düzenleme ile tescil bilgilerinin gerek ilk tescil aşamasında doğru alınabilmesi gerekse de daha sonra bu bilgilerin güncelliğinin sağlanabilmesi amacıyla tüzel özel işyerlerinin ortak, yönetici ve adres bilgilerinin Merkezi Sicil Kayıt Sisteminden (MERSİS) alınması ve daha sonraki değişikliklerin otomatik olarak güncelliğinin sağlanabilmesi için gerekli çalışmalara aşamalı olarak başlanılmıştır.

Bu kapsamda getirilen düzenleme ile;

- Bundan böyle e-Devlet üzerinden yapılan işyeri tescil girişlerinde belirlenen şirket türleri için (kollektif şirket, adi komandit şirket, paylı komandit şirket, limited şirket, anonim şirket ve kooperatifler) ortak ve yönetici girişi yapılamayacak, söz konusu bilgiler işverenlerce sisteme girilen MERSİS numarasına göre ekrana otomatik getirileceği,

- Ekrana gelen ortak ya da yönetici bilgilerinin hatalı ve/veya güncel olmadığının işverenlerce tespit edilmesi durumunda kendileri tarafından Ticaret Bakanlığı'nın ilgili birimleri ile iletişime geçilerek MERSİS'te gerekli düzeltme ve güncelleme işlemlerini yaptırmaları gerekmektedir.

A.4. 5510 sayılı Kanun'un ek-17 ve ek-2. maddeleri kapsamındaki teşviklerde geriye yönelik yapılacak değişiklik talepleri hakkında SGK Genelgesi yayımlandı.

Bilindiği üzere; 5510 sayılı Kanun'un Ek 17'nci maddesinin 7316 sayılı Kanun'la değişik birinci fıkrasında;

"Bu Kanun veya diğer kanunlarla sağlanan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabileceği halde yararlanılmayan ay/dönemler için geriye yönelik prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılamaz, yararlanılmış olan prim teşviki, destek ve indirimler başka bir prim teşviki, destek ve indirim ile değiştirilemez."

hükmü yer almakta olup, bu hüküm 1/5/2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Konu ile ilgili değişiklikler 29 nolu sirkülerimiz ile sizlerle paylaşılmış idi.

SGK tarafından 06.05.2021 tarih ve 2021/16 sayı ile yayımlanan Genelge ile uygulama detayları yatırım teşvikleri ile birlikte açıklanmıştır.

Özetle;

1. 5510 sayılı Kanun'un ek 17'nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında 2021/Mayıs ayı/dönemi ve sonrasına ilişkin olmak üzere;

- 5510 sayılı Kanun ve diğer Kanunlarda yer alan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabileceği halde yararlanılmayan aylar/dönemler için geriye yönelik prim teşviki, destek ve indirimlerden yararlanılması,
- Yararlanılmış olan prim teşvik, destek ve indirimin başka bir prim teşviki, destek ve indirim ile değiştirilmesi,

mümkün bulunmamaktadır.

Buna ilaveten, 1/5/2021 tarihi ve sonrasında önceki aylara/dönemlere ilişkin geriye yönelik teşvikten yararlanma veya teşvik değişikliğine dair düzenlenerek gönderilen muhtasar ve prim hizmet beyannameleri işleme alınmayacaktır.

2. 5510 sayılı Kanun'un ek 2'nci maddesi kapsamında geçmiş teşvik işlemi yapılabilecek olan kanun türleri ise mezkûr Genelge'de ayrıntısıyla belirtilmiştir.

5510 sayılı Kanun'un ek 2'nci maddesinde yer alan sigorta primi teşviki uygulamasında;

- Ekonomi Bakanlığınca düzenlenen teşvik belgelerine istinaden SGK'ya intikal ettirilen bilgilerin sisteme kodlanmasının ardından ilgili sosyal güvenlik il müdürlüğünce/sosyal güvenlik merkezince işverenlere teşvikten yararlanılmasına ilişkin bilgilerin resmi bir yazı ile bildirilmesi,
- Ekonomi Bakanlığınca yatırım teşvik belgesi verilen bir işyerine birden fazla yatırım teşvik belgesinin verildiği durumlarda her bir teşvik belgesi için ayrı bir işyeri dosyasının tescil edilmesi
- Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararlar kapsamında desteklenen tersanelerin gemi inşa yatırımlarında, teşvikten yararlanılacak her bir gemi için ayrı bir işyeri dosyasının tescil edilmesi,
- 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında sigorta prim teşvikinden yararlanacak işverenlerce, teşvikten yararlanmaya hak kazanıldığına ilişkin ilgili kurum, kuruluş, vakıf veya denetimle görevli şirketlerden alınan belgeler ile birlikte Kurumumuzun ilgili sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine yazılı olarak müracaat edilmesi,
- 5225 sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu kapsamında sigorta primi teşvikinden yararlanacak

işverenlerce 'Kültür Yatırım Belgesi' veya 'Kültür Girişim Belgesi' ile kurumlar vergisi mükellefi olduklarına ilişkin ilgili vergi dairesinden alınan belgelerin sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine dilekçe ekinde ibraz edilmesi,

gerekmektedir.

Buna göre söz konusu teşvik belgelerine istinaden işyeri tescil işleminin yapılamaması veya geç yapılması, işverenlerce ibraz edilen belgelerin ilgili sosyal güvenlik il müdürlüğünce/sosyal güvenlik merkezince uygun görülmesine rağmen sisteme tanımlama işleminin yapılamaması veya geç yapılması, ilgili Bakanlıkça gönderilen bilgilerin işverenlere hiç bildirilmemiş veya geç bildirilmiş olması nedenleriyle işverenlerce, başka bir prim teşvikinden yararlanmak üzere ilgili kanun numaralarından verilen muhtasar ve prim hizmet beyannameleri yerine ilgisine göre 25510/16322/26322/05746/15746/25225 /55225 Kanun numaralarından düzenlenen muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin işleme alınmasına yönelik talepte bulunulması halinde, işverenin iradesi dışında oluşan bu durumlar nedeniyle ilgili kanunlar gereği geriye yönelik yararlanma talepleri işleme alınacaktır.

A.6. Kısa çalışma uygulanan dönemde işçi çıkartılması halinde İş-Kur uygulaması

İş-Kur Genel Müdürlüğü tarafından il müdürlüklerine gönderilen 04.05.2021 tarih ve 8563550 sayılı genel yazı ile yeni korona virüs kaynaklı (Covid-19) zorlayıcı sebep gerekçesi ile uygulanan kısa çalışma döneminde işçi çıkartılması halinde bu tarihten itibaren kısa çalışma uygulamasından yararlanılamayacağı belirtilerek yapılacak işlemler açıklanmıştır.

Özetle;

Aşağıdaki kodlarla işyerinden çıkış yapılmış ise işyerinde kısa çalışma uygulanan kişilerin kısa çalışma bitiş tarihleri işten çıkış tarihlerinden bir önceki gün olarak dikkate alınacak ve oluşan fazla ödemeler işverenlerden geri alınacaktır.

"1.Deneme süreli sözleşmenin işverence feshi
04.Belirsiz süreli iş sözleşmesinin haklı sebep bildirilmeden işverence feshi
15.Toplu işçi çıkarma
22-Diğer nedenler
26.Disiplin kurulu kararı ile fesih
27.İşveren tarafından zorunlu nedenlerle ve tutukluluk nedeniyle fesih
31.Borçlar Kanunu, Sendika Kanunu, Grev-Lokavt Kanunu kapsamında kendi istek ve kusuru dışında fesih
32.4046 sayılı kanunun 21. Maddesine göre özelleştirme nedeniyle fesih
34.İşyerinin devri, işin veya işyerinin niteliğinin değişmesi nedeniyle fesih
İş-Kur uygulaması SGK kayıtlarından tespit edilen aykırı işten çıkış listelerinin merkezden il müdürlüklerine gönderilmesi ile başlatılmaktadır.
İşverenlerin işten çıkış kodlarının SGK'ya bildirilen gerekçeden farklı olduğu, bildirimin sehven yapıldığı yönünde İş-Kur'a itirazda bulunmaları ve fesih nedenini somut bir belge ile kanıtlamaları halinde kanıtlanan fesih nedeni esas alınarak işlem yapılabilecektir. Buna ilaveten SGK hizmet dökümünde fesih nedeninin güncellendiğinin tespiti halinde de buna göre işlem yapılması mümkündür.

Kısa çalışma uygulanan dönemde yukarıda belirtilen nedenlerle işçi çıkartan işyerlerinde kısa çalışma uygulamasının durdurulduğu hallerde kısa çalışma uzatma işlemleri de iptal edilecektir.

A.7. 7319 Sayılı Kanun ile işverenlere yeni bir istihdam teşviki tanımlandı.

25.05.2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 7319 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi ile işverenlere yeni bir istihdam teşviki tanımlanmış bulunmaktadır. Teşvik için 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na geçici 31. madde eklenmiştir.

1. Yeni teşvik esasları

5510 sayılı Kanun kapsamında tescil edilen ve Sosyal Güvenlik Kurumuna 2021 yılı Mart ayına/dönemine ilişkin bildirilen muhtasar ve prim hizmet beyannamelerindeki sigortalı sayısı 50'nin altında olan özel sektör işyeri işverenleri tarafından;

- 1/7/2021 ilâ 30/6/2022 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında işe alınanların,
- İşe girdikleri aydan önceki üç aylık sürede toplam on günden fazla 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmemiş olmaları ve isteğe bağlı sigortalılık hariç 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olmamaları,
- İşe alındıkları yıldan bir önceki takvim yılında işe alındıkları işyerinden bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerindeki veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olmaları ve 12 ay süreyle bu sigortalılar için primlerini yasal süresi içerisinde ödemeleri kaydıyla,

bu sigortalılar için 5510 sayılı Kanun'un 82'nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınır üzerinden hesaplanan ve tamamı yasal süresi içinde ödenen sigorta primi ve işsizlik sigortası sigortalı ve işveren hissesi primlerinden bu Kanun veya diğer kanunlarla sağlanan prim teşvik, destek ya da indirimleri düşüldükten sonra kalan tutar,

28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un geçici 20'nci maddesi kapsamında kefalet sağlanan ve kamunun doğrudan veya dolaylı olarak hâkim sermayedar olduğu bankalardan bu maddenin yürürlük tarihinden sonra 30/6/2022 tarihine kadar ilgili işverenlerce kullanılan kredilerde 12 aylık süreye ilişkin primlerin ödenmesini müteakip kredi faiz veya kâr payı bakiyesinden düşülür.

Bu madde kapsamında kredi garanti kurumlarınca kredi faiz veya kâr payı bakiyesinden düşülen tutar Fondan karşılanır.

2. 2021 yılı Mart dönemi için geçici 24'üncü, geçici 27'nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ve geçici 28'inci maddenin ikinci fıkrası kapsamında en az 20 gün nakdi ücret desteğinden

yararlandırılan sigortalının haftalık normal çalışma süresine dönmesi durumunda, söz konusu sigortalı için birinci fıkradaki işe giriş ve ilave istihdam şartına bakılmaksızın işyeri birinci fıkrada belirtilen destekten üçüncü fıkrada belirtilen süre ve sigortalı sayısı kadar yararlandırılır.

3. Bu maddeyle sağlanan kredi faiz veya kâr payı desteği, destek kapsamına giren sigortalılar için 12 ay süreyle uygulanır.

4. Bu madde kapsamına giren işyerleri ilave olarak işe aldığı en fazla beş sigortalı için bu destekten yararlanır.

5. Bu maddede belirtilen şartların sağlanması kaydıyla üçüncü fıkrada belirtilen yararlanma süresini aşmamak üzere, destekten yararlanılmış olan sigortalının destek süresini tamamlamadan işten ayrılıp yeniden işe başlaması halinde, söz konusu sigortalıdan dolayı yeniden işe başladığı tarihteki durumu dikkate alınarak bu destekten kalan süre kadar yararlanmaya devam edilir.

6. İşyeri ile ilgili muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin yasal süresi içerisinde verilmemesi, primlerin yasal süresinde ödenmemesi ve Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması ya da mahkeme kararıyla veya yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalıyı fiilen çalıştırmadığının tespit edilmesi durumlarında bu maddede belirtilen destekten yararlanılamaz. Ancak Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48'inci maddesine göre tecil ettiren ve taksitlendiren veya ilgili diğer kanunlar uyarınca yapılandıran işverenler bu taksitlendirme veya yapılandırma devam ettiği sürece bu madde hükmünden yararlandırılır.

7. 1/7/2021 ila 30/6/2022 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanun kapsamına alınan işyerleri ve daha önce tescil edildiği halde ortalama sigortalı sayısının hesaplandığı yılda sigortalı çalıştırılmaması nedeniyle muhtasar ve prim hizmet beyannamesi vermeyen işyerleri de, bu maddede belirtilen şartlar sağlanmak kaydıyla, maddenin yürürlük tarihinden sonra ilk defa sigortalı bildiriminde bulunulan ayı takip eden üçüncü aya ilişkin muhtasar ve prim hizmet beyannamesinden itibaren bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen süre kadar bu destekten yararlandırılır.

8. Bu madde kapsamında destekten yersiz yararlanıldığının tespiti halinde, yararlanılan destek tutarı işverenden 5510 sayılı Kanunun 89'uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.

B. Yargı köşesi

1. Kıdem tazminatının fesih tarihindeki tavanı aşmamak koşuluyla yabancı para ile hesaplanmasında yasal bir engel bulunmadığı

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi Esas Numarası: 2020/4697 Karar Numarası: 2021/2149 Karar Tarihi: 25.01.2021

Özeti: Kıdem tazminatında tavan kamu düzenini ilgilendirmekte ise de kıdem tazminatının Türk parasıyla ödenmesi gerektiği yönünde bir yasal düzenleme bulunmamaktadır. O halde yabancı para üzerinden ücret alan işçiler yönünden talep olması halinde kıdem tazminatının yabancı para cinsinden hesaplanmasına yasal bir engel yoktur. Fesih tarihi itibarıyla kıdem tazminatı tavanının kontrolü bakımından iş sözleşmesinin feshedildiği tarihteki Türk Lirası üzerinden bir yıllık tutar belirlenmeli, tavanı aşması durumunda tavan üzerinden hesaplama yapılarak yeniden aynı kur hesabıyla yabancı paraya dönüşümü sağlanmalıdır. İşçiye ücretinin dolar üzerinden ödendiği gözetildiğinde dava konusu kıdem tazminatının, hükme esas alınan bilirkişi raporunda, fesih tarihinde ki kıdem tazminatı tavanı gözetilerek dolar olarak hesaplanmasında isabetsizlik bulunmamaktadır.

Bölge Adliye Mahkemesi: 8. Hukuk Dairesi

Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi taraflar vekillerince istenilmekle, temyiz taleplerinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hâkimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı isteminin özeti

Davacı vekili özetle; davalılardan ... bünyesinde gösterilse aralarında organik bağ bulunan davalı şirketlerin yurt dışındaki şantiyelerinde, kaynak ustası olarak, 01/01/2006 ile 26/05/2015 tarihleri arasında, en son 200,00 TL'sinin avans olarak elden olmak üzere gerisi banka yolu ile 2.300,00 USD ücretle çalıştığını, hafta tatili ve genel tatiller dahil, fazla mesai de yaptırılmak suretiyle, günlük 3 öğün yemek ve barınma yardımı almak suretiyle haftada 7 gün süreyle çalıştırıldığını ve haksız olarak iş akdinin feshedildiğini ileri sürerek; kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, fazla mesai ücreti, hafta tatili ücreti ve genel tatil ücreti alacaklarının faiziyle birlikte davalılardan tahsilinin hüküm altına alınmasını talep etmiştir.

Davalı cevabının özeti

Davalı ... İnş. Yat. San. ve Tic. A.Ş vekili özetle; alacakların zamanaşımına uğradığını, davacının iddialarının asılsız olduğunu, ödenmeyen bir alacağının bulunmadığını savunarak haksız davanın husumetten ve esastan reddini talep etmiştir. Diğer davalı ...vekili özetle; müvekkili nezdinde belirli süreli hizmet akdi ile istihdam edilen davacının davasında ... Federasyon Kanunlarının uygulanması gerektiğini, yetkisizlik itirazında bulunduklarını, alacakların zaman aşımına uğradığını, davacının ödenmeyen bir alacağı bulunmadığını savunarak davanın reddini talep etmiştir.

İlk derece mahkemesi kararının özeti

İlk derece mahkemesince, toplanan kanıtlar ve bilirkişi raporuna dayanılarak, davalı işveren tarafından yapılan feshin haksız olduğu ve davacının ödenmeyen ücret alacakları bulunduğu gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

İstinaf başvurusu

İlk derece mahkemesinin kararına karşı, davalılar vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

Bölge adliye mahkemesi kararının özeti

Bölge adliye mahkemesince, kıdem tazminatı talebi döviz cinsinden istenip bu yönde karar verilmişse de kıdem tazminatının TL cinsinden karar verilmesi gerektiğine dair emsal kararlar dikkate alınarak, kıdem tazminatının fesih tarihindeki tavan ücret üzerinden hesaplanıp TL üzerinden hüküm altına alınması gerektiği gerekçesiyle" davalılar vekillerinin istinaf başvurularının kısmen kabulüne karar verilerek ilk derece mahkemesi kararı kaldırılıp yeniden esas hakkında karar verilmiştir.

Temyiz başvurusu

Kararı, taraf vekilleri temyiz etmiştir.

Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara, toplanan delillere kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, tarafların aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2-Kıdem tazminatında tavan kamu düzenini ilgilendirmekte ise de kıdem tazminatının Türk parasıyla ödenmesi gerektiği yönünde bir yasal düzenleme bulunmamaktadır.

O halde yabancı para üzerinden ücret alan işçiler yönünden talep olması halinde kıdem tazminatının yabancı para cinsinden hesaplanmasına yasal bir engel yoktur.

Fesih tarihi itibarıyla kıdem tazminatı tavanının kontrolü bakımından iş sözleşmesinin feshedildiği tarihteki Türk Lirası üzerinden bir yıllık tutar belirlenmeli, tavanı aşması durumunda tavan üzerinden hesaplama yapılarak yeniden aynı kur hesabıyla yabancı paraya dönüşümü sağlanmalıdır. Dairemizin emsal kararları da bu yöndedir. (Yargıtay 9. H.D. 13.9.2005 gün 2005/3574 E, 2005/29669 K).

Somut olayda, davacı işçiye ücretinin ... Doları üzerinden ödendiği gözetildiğinde dava konusu kıdem tazminatının, hükme esas alınan bilirkişi raporunda, fesih tarihinde ki kıdem tazminatı tavanı gözetilerek ... Doları olarak hesaplanmasında isabetsizlik bulunmadığından, kıdem tazminatının Türk Lirası üzerinden hesaplanarak yazılı şekilde hüküm kurulması hatalı olup, bozmayı gerektirmiştir.

3-Hükme esas alınan bilirkişi raporunda, yemek ve barınma gideri miktarı olarak 200 USD esas alınarak tespit edilen miktarın, emsal nitelikteki dosyalarda Yargıtay tarafından benimsenen barınma ve yemek gideri miktarlarının çok üzerinde olduğu ve yurt dışındaki şantiyelerde çalışan işçilere aylık 150,00 USD yemek ve barınma yardımı yapıldığı kabul edilerek giydirilmiş ücret belirlenmiş dosyaların, Yargıtay denetiminden geçerek kesinleştiği dikkate alınarak yemek ve barınma gideri olarak 150 USD yerine 200 USD kabulü isabetsizdir.

Sonuç

Temyiz olunan bölge adliye mahkemesi kararının, yukarıda yazılı sebeplerden dolayı BOZULMASINA, dosyanın kararı veren bölge adliye mahkemesine gönderilmesine, peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde ilgililere iadesine, 25.01.2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

2. İşçiye toplu olarak kullandırılan izinlerin hafta tatilinden sayılmayan ve fiilen çalışılmayan her bir günü için 0,5 yevmiye üzerinden hesaplama yapılarak bu suretle davacının hafta tatili alacağının belirlenmesi gerektiği

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi Esas Numarası: 2020/9026 Karar Numarası: 2021/1796 Karar Tarihi: 21.01.2021

Özeti:

Taraflar arasında davacının hafta tatili alacağı hususunda uyuşmazlık bulunmaktadır. Somut olayda davalı tarafından dosyaya hafta tatili izinlerinin toplu şekilde kullandırıldığına dair bir kısım belgeler sunulmuştur. Hükme esas alınan bilirkişi raporunda, hafta tatilinin toplu kullandırılabileceğine ilişkin hüküm bulunmadığı, bu belgelerdeki izinlerin bir kısmının 1 günden fazla olduğu, ilgili olduğu dönemde 1'er hafta tatili günü şeklinde hesaplama dışı tutulduğunu belirtmiştir. Hafta tatili bölünerek kullandırılamaz. Hafta tatili izinlerinin işçinin dinlenme hakkına ilişkin olması sebebiyle, hafta tatili izninin yasal düzenlemenin amacına aykırı şekilde toplu olarak kullandırılamayacağına ilişkin kabul ile hafta tatili izninin toplu olarak kullandırılması halinde, hafta tatili ücreti alacağının hesaplanmasında, hafta tatilinin toplu kullanılmasına ilişkin belgelerde yazılı izin günlerinden ilgili haftaya yedişer günlük zaman dilimleri nazara alınarak denk gelen hafta tatili gününde işçinin dinlendiğinin kabulü isabetlidir. Ancak, işçinin toplu olarak izin kullandığı dönemde çalışması karşılığı olmayan 1 yevmiye tutarındaki ücretin de davacıya ödendiği dikkate alındığında davacıya sadece 0,5 yevmiyesi kadar ödeme yapılmalıdır. Buna göre de mahkemece davacının toplu olarak kullandığı izinlerin hafta tatilinden sayılmayan ve fiilen çalışılmayan her bir günü için, 0,5 yevmiye üzerinden hesaplama yapılmalı ve bu suretle davacının hafta tatili alacağı belirlenmelidir.

Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmekle, temyiz talebinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hâkimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı isteminin özeti

Davacı, kıdem ve ihbar tazminatı ile bir kısım işçilik alacağının tahsilini talep etmiştir.

Davalı cevabının özeti

Davalı, davanın reddini talep etmiştir.

Mahkeme kararının özeti

Yargıtay (Kapatılan) 22. Hukuk Dairesince verilen 27.03.2019 tarihli bozma ilamına Mahkemece uyularak yapılan yargılama sonucunda yazılı gerekçeyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

Temyiz

Karar, davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Gerekçe

1-Dosyadaki yazılara, kararın bozmaya uygun olmasına, delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre, davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2-Yargıtay (Kapatılan) 22. Hukuk Dairesinin 27.03.2019 tarihli bozma ilamında, davacı işçinin son çalıştığı işyerinin ve bu işyerinin hangi adli yargı çevresinde kaldığı tespit edilerek sonucuna göre karar verilmesi gerekirken işin esasına girilip karar verilmesi kamu düzenine aykırı olduğu belirtilmiştir. Bozma ilamına uyulması neticesinde ...Asliye Hukuk Mahkemesi (İş Mahkemesi Sıfatıyla) tarafından yargılama yapılmış ve yazılı şekilde karar verilmiştir. Taraflar arasında davacının hafta tatili alacağı hususunda uyuşmazlık bulunmaktadır.Somut olayda; davalı tarafından dosyaya hafta tatili izinlerinin toplu şekilde kullandırıldığına dair bir kısım belgeler sunulmuştur. Hükme esas alınan bilirkişi raporunda, hafta tatilinin toplu kullandırılabileceğine ilişkin hüküm bulunmadığı, bu belgelerdeki izinlerin bir kısmının 1 günden fazla olduğu, ilgili olduğu dönemde 1'er hafta tatili günü şeklinde hesaplama dışı tutulduğunu belirtmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 46'ncı maddesinde, işçinin tatil gününden önce aynı Yasa'nın 63'üncü maddesine göre belirlenmiş olan iş günlerinde çalışmış olması koşuluyla, yedi günlük zaman dilimi içinde yirmidört saat dinlenme hakkının bulunduğu belirtilmiş, işçinin hafta tatili gününde çalışma karşılığı olmaksızın bir günlük ücrete hak kazanacağı da 46'ncı maddenin ikinci fıkrasında hüküm altına alınmıştır.

Hafta tatili izni kesintisiz en az yirmidört saattir. Bunun altında bir süre için haftalık izin verilmesi durumunda, usulüne uygun şekilde hafta tatili izni kullandığından söz edilemez. Hafta tatili bölünerek kullandırılamaz. Hafta tatili izinlerinin işçinin dinlenme hakkına ilişkin olması sebebiyle, hafta tatili izninin yasal düzenlemenin amacına aykırı şekilde toplu olarak kullandırılamayacağına ilişkin kabul ile hafta tatili izninin toplu olarak kullandırılması halinde, hafta tatili ücreti alacağının hesaplanmasında, hafta tatilinin toplu kullanılmasına ilişkin belgelerde yazılı izin günlerinden ilgili haftaya (yedişer günlük zaman dilimleri nazara alınarak) denk gelen hafta tatili gününde işçinin dinlendiğinin kabulü isabetlidir.

Ancak, işçinin toplu olarak izin kullandığı dönemde çalışması karşılığı olmayan 1 yevmiye tutarındaki ücretin de davacıya ödendiği dikkate alındığında davacıya sadece 0,5 yevmiyesi kadar ödeme yapılmalıdır. Buna göre de mahkemece davacının toplu olarak kullandığı izinlerin hafta tatilinden sayılmayan ve fiilen çalışılmayan her bir günü için, 0,5 yevmiye üzerinden hesaplama yapılmalı ve bu suretle davacının hafta tatili alacağı belirlenmelidir. Anılan hususun gözetilmemesi hatalı olup bozma sebebidir.

Sonuç

Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebeplerle BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 21.01.2021 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Seçilmiş Yargı Kararları ve Muktezalar

30.06.2020 tarihli 2020/2475 sayılı yargı kararı

Konu: Davacı şirket adına düzenlenen 22.05.2015 tarih ve 1, 2 ve 3 sayılı ödeme emirlerinin iptali istenilmiştir.

Özet: Vergi Mahkemesince verilen kararda; davacı adına elektronik ortamda verilen muhtasar beyannamelerine istinaden tahakkuk eden vergilerin ödenmemesi nedeniyle dava konusu ödeme emirlerinin düzenlendiği, ödeme emri düzenlenmeden önce davacı şirket adına herhangi bir ihbarnamenin düzenlenmediği, gelir vergisi tahakkukuna ilişkin davalı idare tarafından ikinci kez istenilmesine rağmen herhangi bir bilgi ve belgenin ibraz edilemediği, yapılan tahakkuk işleminin ve bunun sonucu olarak düzenlenen ödeme emirlerinin hukuka uygun olduğunun davalı idarece ispatlanamadığı, davacı adına düzenlenen dava konusu ödeme emirlerinde hukuka uygunluk görülmediği sonucuna varılmıştır. Belirtilen gerekçelerle davanın kabulüne karar verilmiştir.

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun geçici 3/2. maddesinde; "Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yılın vergilendirme döneminin sonuna kadar;

a) Serbest bölgelerde üretim faaliyetinde bulunan mükelleflerin bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançları gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisnanın 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15'inci ve 30'uncu maddeleri uyarınca yapılacak tevkifata etkisi yoktur.

b) Bu bölgelerde üretilen ürünlerin FOB bedelinin en az %85'ini yurtdışına ihraç eden mükelleflerin istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler gelir vergisinden müstesnadır. Bu oranı %50'ye kadar indirmeye ve kanuni seviyesine kadar yükseltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Yıllık satış tutarı bu oranın altında kalan mükelleflerden zamanında tahsil edilmeyen vergiler cezasız olarak, gecikme zammıyla birlikte tahsil edilir.

c) Bu bölgelerde gerçekleştirilen faaliyetlerle ilgili olarak yapılan işlemler ve düzenlenen kağıtlar damga vergisi ve harçlardan müstesnadır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu Genel Tebliği'nde serbest bölgelerde istihdam edilen personelin ücretlerine gelir vergisi istisnası uygulanması ile ilgili açıklamalara yer verilmiş olup, Tebliğ'in 4. maddesinde, serbest bölge dışında üretilerek bölgeye getirilen ve bölgede sadece paketleme ve ambalajlama gibi bir takım işlemlere tabi tutulan ürünlerin daha sonra serbest bölgeden yurt dışına ihraç edilmesinde, ürün esas olarak bölge içinde üretilmediğinden, söz konusu ürünle ilgili olarak istisna hükümleri uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; serbest bölge içerisinde "yazılım işlemleri" işi ile iştigal eden davacı şirketçe 2014 yılında istihdam edilen personele ödenen ücretler üzerinden gelir vergisi istisnası uygulanarak ve konuya ilişkin YMM Faaliyet Raporu ve serbest bölge işlem formu eklenmek suretiyle yapılan tecil ve terkin talebinin, davalı idarenin, davacı şirketin yazılım programının elektronik transfer yöntemi ile gerçekleştirilmesi durumunda ücret istisnasından yararlanamayacağından bahisle reddi üzerine düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle iş bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

3218 sayılı Yasa'nın 1. maddesinde, Kanun'un; ihracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek, doğrudan yabancı yatırımları ve teknoloji girişini hızlandırmak, işletmeleri ihracata yönlendirmek ve uluslararası ticareti geliştirmek amacını taşıdığı belirtilmiştir. Diğer yandan, Yasa'nın geçici 3. maddesinin 2. fıkrası ile gelir vergisi istisnası şartları düzenlenmiştir.

Davanın, serbest bölgede faaliyet gösteren davacı şirketçe istihdam edilen personele ödenen ücretler üzerinden gelir vergisi istisnası uygulanıp uygulanmayacağından kaynaklandığı ve davacı şirket tarafından gelir vergisi kesintilerinin tecil ve terkini talebi ile YMM Faaliyet Raporu ve serbest bölge işlem formu tanzim edilerek davalı idareye sunulduğu anlaşılmış olup Mahkemece söz konusu hususlar araştırılarak bir karar verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, temyiz isteminin kabulüne, temyize konu İstanbul 7. Vergi Mahkemesinin 24.12.2015 tarih ve E:2015/1373, K:2015/2993 sayılı kararının bozulmasına, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan Vergi Mahkemesine gönderilmesine, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun (Geçici 8. maddesi uyarınca uygulanmasına devam edilen) 54. maddesinin 1. fıkrası uyarınca bu kararın tebliğ tarihini izleyen on beş (15) gün içinde kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere, 30.06.2020 tarihinde oybirliğiyle karar verilmiştir.

16.11.2020 tarihli 2020/4318 sayılı yargı kararı

Konu: Davacı adına, işe başlamanın zamanında bildirilmemesi nedeniyle 2014 yılına ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 352/1-7 maddesi uyarınca kesilen usulsüzlük cezası ile 2014/7-9 dönemine ait geçici vergi ve 2014/9 dönemine ait katma değer vergisi beyannamelerinin verilmemesi nedeni ile 213 sayılı VUK mükerrer 355/1-1 maddesi uyarınca kesilen özel usulsüzlük cezalarının iptali, vergi mükellefiyetinin kapatılması istenilmiştir.

Özet: Vergi Mahkemesince verilen kararda; ... tarihli ara karar ile davalı idareden, tesis edilen re'sen mükellefiyete dayanak alınan ve ilgili dönemlerde faaliyeti olduğuna dair davacı nezdinde düzenlenen tüm yoklama fişlerinin istenildiği, ayrıca ... Mahallesi ... Sokak ... No:... .../... adresinde ...'ın telefon tamiri iştigal konusunda mükellefiyeti var ise ...'ın kardeşi olan davacı nezdinde tekrar mükellefiyet açılmasının nedeninin sorulduğu, idare tarafından sunulan belgelerin incelenmesinden, davacının ilgili adreste 26.09.2014 tarihinden itibaren sigortalı olarak çalıştığı ve işyeri ile ticari bir ilişkisinin olmadığı tespitlerinden hareketle davacı nezdinde açılan re'sen mükellefiyetin 26.09.2015 tarihinde re'sen terkin edildiğinin belirtildiği, bu durumda davacının mükellefiyet tesis tarihinden itibaren herhangi bir faaliyetinin olmadığı, anılan işyerinde mükellef olarak davacının abisi ...'ın faaliyette bulunduğu, davacının ise sigortalı olarak çalıştığı, tüm bu verilerden hareketle davacı adına sehven mükellefiyet tesis ettirildiği, kaldı ki davalı idare tarafından da bu husus belirtilmek suretiyle açılan mükellefiyetin 26.09.2015 tarihinde re'sen terkin edildiği anlaşıldığından, işe başlamanın zamanında bildirilmemesi ile geçici vergi ve katma değer vergisi beyannamelerinin süresinde verilmemesi nedeni kesilen usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında yasal isabet görülmediği, davacı adına tesis edilen mükellefiyetin kapatılması istemi yönünden de; olayda, dava dosyasında davacı tarafından mükellefiyet kaydının kapatılması talebiyle yapılmış bir başvuru ve bu başvurunun zımnen veya yazılı olarak reddedildiğini gösterir bir bilgi ve belgenin bulunmadığı, Mahkemelerin idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı vermeyecekleri hükmü karşısında ortada dava konusu edilebilecek kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem bulunmadığı sonucuna varılmakla davanın bu kısmının incelenmeksizin reddi gerektiği sonucuna varılmıştır. Belirtilen gerekçelerle davanın kısmen kabulüne, kısmen incelenmeksizin reddine karar verilmiştir.

Açıklanan nedenlerle temyiz isteminin reddine, temyize konu ... Vergi Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının onanmasına, temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına, dosyanın anılan Vergi Mahkemesine gönderilmesine, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun (Geçici 8. maddesi uyarınca uygulanmasına devam edilen) 54. maddesinin 1. fıkrası uyarınca bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren on beş (15) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 16.11.2020 tarihinde oyçokluğuyla karar verilmiştir.

67854564-105[1741-6709]-E.29023 Sayılı ve 27/01/2021 tarihli özelge (İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı)

Konu: Yabancı para cinsinden defter tutan mükellefin dönem sonu işlemlerinde kur farkı uygulaması

Özet: Şirketinizin ... Serbest Bölgede faaliyet gösterdiği ve yabancı para cinsinden defter tuttuğu belirtilerek, dönem sonu işlemlerinizde kur farkı hesaplanıp hesaplanmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmiştir. Serbest Bölgede faaliyet göstermesi nedeniyle Türk para birimi dışında yabancı para cinsinden defter tuttuğunu belirttiğiniz şirketinizin, aktifine kayıtlı iktisadi kıymetlerin Vergi Usul Kanunu'nun değerleme hükümleri çerçevesinde değerlemesinin yapılması, bu şekilde yapılacak değerlemelerde efektif cinsinden yabancı paralar için efektif alış kuru (bulunmaması halinde döviz alış kuru), döviz cinsinden yabancı paralar içinse döviz alış kurunun kullanılması, kayıt tutulan para birimi dışındaki alacak ve borçların Bakanlığımızca ilan edilen kurlar, Bakanlığımızca kur ilan edilmediği durumlarda T.C. Merkez Bankasınca ilan edilen kurlar (döviz alış kuru, çapraz kur) kullanılmak suretiyle değerlemeye tabi tutulması icap etmektedir.

Dolayısıyla, yapılan değerleme sonucunda ortaya çıkan kur farkının, gelir/gider olarak dikkate alınarak ilgili dönem kazancıyla ilişkilendirilmesi gerekmektedir.

19341373-120[ÖZELGE-2018/16]-24093 sayılı ve 25/02/2021 tarihli özelge

Konu: Sözleşmenin feshi nedeniyle ödenecek tazminatın GV, DV ve KDV'ye tabi olup olmadığı

Özet: İlgide kayıtlı özelge talep formunda, 696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 127'nci maddesiyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen geçici 23 ve 24'üncü maddelerine istinaden, sürekli işçi kadrosuna geçişler nedeniyle

hizmet alım niteliği taşıyan sözleşmenin feshedilmesi sonucunda yükleniciye ödenecek tazminat tutarı üzerinden vergi kesintisi yapılıp yapılmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

375 sayılı KHK'nın geçici 23 ve 24'üncü maddeleri ile bu maddelerin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar uyarınca yüklenici firmalara ödenmesine hükmedilen tazminat ödemelerinin, resmi dairelerin mal ve hizmet alımı ya da hizmet karşılığı ücret kapsamında yapılan bir ödeme olarak değerlendirilmeyeceği dikkate alındığında, söz konusu tazminat ödemesi nedeniyle düzenlenen kağıtların damga vergisine tabi tutulmaması gerekmektedir.

696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen geçici 23'üncü madde gereğince, kamu kurum ve kuruluşlarında personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı sözleşmeleri kapsamında çalıştırılmakta olan işçilerin sürekli işçi kadrolarına geçirilmesi nedeniyle, feshedilen sözleşmeler dolayısıyla yükleniciye ödenecek tazminatlar, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinde ve Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15'inci maddesinde kesintiye tabi ödemeler arasında sayılmaması nedeniyle, bu tazminatlar üzerinden anılan kanunlar uyarınca vergi kesintisi yapılması gerekmemektedir.

Sürekli işçi kadrosuna geçirileceklerin istihdam edilmesine esas hizmet alımı sözleşmelerinin feshi nedeniyle, idare tarafından yükleniciye yapılacak ödemeler, söz konusu ödemelerin anılan maddede açıkça tazminat olarak nitelendirildiği, ödenecek tutarın yüklenicilerin yapmış olduğu gerçek gider, harcama ve zarar dikkate alınmadan belirlendiği dikkate alındığında herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığını teşkil etmediğinden KDV'ye tabi bulunmamaktadır.

18008620-125[2019-721-5]-E.118595 sayılı ve 30/12/2020 tarihli özelge (Mersin Vergi Dairesi Başkanlığı)

Konu: Kısmi istisna kapsamındaki hizmetlere ilişkin olarak indirimi kabul edilmeyen KDV'lerin kurumlar vergisi yönünden gider olarak dikkate alınması

Özet: Şirketinizin ... Limanının işletilmesi ile iştigal ettiği ve KDV Kanunu'nun 13/b ve 17/4-o maddesi kapsamında hizmetlerinin bulunduğu (7104 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi ile 01.06.2018 tarihinden itibaren 17/4-o maddesi kapsamındaki hizmetlerinizin 17/4-ö maddesi kapsamına girdiği), 2011 yılından itibaren 1 No.lu KDV beyannamelerinin ihtirazi kayıtla verildiği ve daha sonra KDV Kanunu'nun (7104 sayılı Kanun öncesi) 17/4-o maddesi kapsamında kısmi istisna olarak beyan ettiğiniz hizmetlerin tam istisna olarak değerlendirilmesi gerektiğine ilişkin olarak dava yoluna gidildiği, Şirketinizce 2013 ila 2018 yılları arasında kısmi istisna kapsamındaki işlemlerle ilgili olarak ödenmiş olan KDV tutarlarının KDV Kanunu'nun 30/a maddesi ve 58'inci maddesi kapsamında indirilemeyecek KDV olarak dikkate alındığı, bu tutarların kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınacağı, ancak indirilemeyecek KDV tutarlarının kurumlar vergisi yönünden gider olarak dikkate alınacağı tarih hususunda tereddüde düşüldüğü belirtilmiş ve konu hakkındaki Başkanlığımız görüşü sorulmuştur.

2013 ilâ 2018 yıllarında KDV Kanunu'nun 17/4-o maddesi kapsamında kısmi istisna niteliğindeki hizmetlerinize ilişkin olarak alış faturalarında gösterilen KDV tutarlarının kurumlar vergisi yönünden gider veya maliyet (ya da kanunen kabul edilmeyen gider) olarak dikkate alınacak dönemin tespiti açısından, bahse konu kararın ya da bu kararın tebliği tarihinin değil, gider olarak dikkate alınacak KDV'lerin mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleştiği, yani ilgili alış faturalarının düzenlendiği tarihlerin dikkate alınması gerekmekte olup, ilgili dönem KDV beyannamelerinin ihtirazi kayıtla verilmiş olması bu durumu değiştirmemektedir. Şirketinizin geçmişe yönelik olarak düzeltme işlemi yapması durumunda ise, Vergi Usul Kanunu'nun zamanaşımı hükümlerinin dikkate alınması gerektiği tabiidir.

Sirküler İndeks		
No	Tarih	Konu
41	27.05.2021	Elektronik defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile elektronik defter beratlarının yüklenme süreleri uzatıldı.
40	26.05.2021	Türkiye-Ruanda Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nın yürürlük tarihi 21 Ekim 2020 olarak belirlendi.
39	25.05.2021	Finansman gider kısıtlaması, şirketlerin kendi hisselerini alması durumunda vergileme, hisseleri halka arz edilen kurumlarda indirimli KV oranı konularında açıklamalar yapıldı.
38	21.05.2021	Bazı alacakların yeniden yapılandırılması, matrah artırımı ve işletme kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin düzenlemeler içeren Kanun Teklifi TBMM Başkanlığına sunuldu.
37	21.05.2021	2019 hesap dönemine ilişkin ilk ülke bazlı raporlar ile 2020 hesap dönemine ilişkin ülke bazlı raporlamaya ait bildirim formunun verilmesi.
36	20.05.2021	Bazı akaryakıt ürünlerinden alınan özel tüketim vergisi (ÖTV) tutarları yeniden belirlendi.
35	03.05.2021	2021 yılı 1. dönem geçici vergi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 31 Mayıs 2021 tarihine kadar uzatıldı.
34	30.04.2021	Evde ürettikleri malları internette satanlara ilişkin vergi muafiyeti ile yurt dışına mal satan gerçek kişiler için geçerli olan indirim uygulamasına ilişkin açıklamalar yapıldı.
33	30.04.2021	Vergi Usul Kanunu'nda değişiklikler içeren 7318 sayılı Kanun yayımlandı.
32	30.04.2021	Konaklama tesislerinde sunulan geceleme hizmetlerinde KDV oranı 30.06.2021 tarihine kadar %1 olarak uygulanacak.
31	27.04.2021	Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Uygulama Esasları Tebliği'nde bazı değişiklikler yapıldı.
30	26.04.2021	KDV, MPHB ve damga vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri ile Ba-Bs formlarının verilme ve e-defterlerin/e-beratların oluşturulma, imza ve yüklenme süreleri uzatıldı.
29	22.04.2021	Kurumlar vergisi oranı ile 6183 sayılı Kanun ve ÖTV Kanunu'nda değişiklikler içeren 7316 sayılı Kanun yayımlandı.
28	19.04.2021	Vergi Usul Kanunu'nda değişiklikler içeren Kanun Teklifi TBMM'ye sunuldu.
27	05.04.2021	Kurumlar vergisi oranı ile 6183 sayılı Kanun ve ÖTV Kanunu'nda değişiklikler içeren Kanun Teklifi TBMM'ye sunuldu.
26	01.04.2021	Dövizli fonlar dışındaki yatırım fon gelirleri ile bankalarca ihraç edilen tahvil gelirlerinde uygulanan düşük oranlı tevkifatın süresi 31 Mayıs 2021 tarihine kadar uzatıldı.
25	01.04.2021	Mevduat faizleri ile katılım bankalarınca ödenen kâr paylarına uygulanan düşük oranlı tevkifatın süresi 31 Mayıs 2021 tarihine kadar uzatıldı.
24	24.03.2021	Akaryakıt istasyonlarında kullanılan eski nesil ÖKC'lerin "Yeni Nesil Akaryakıt Pompa Ödeme Kaydedici Cihazlar" haline dönüştürülmesine ilişkin usul ve esaslar belirlendi.
23	10.03.2021	2 Mart 2021'den itibaren tekrar faaliyete başlayan mükellefler için mücbir sebep halinin sona erdiğine ilişkin duyuru yapıldı.
22	22.02.2021	Ülke Bazlı Raporların (CbCR) verilme tarihi ertelendi.
21	19.02.2021	Menkul kıymetlerden 2021 yılında elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi.
20	16.02.2021	KDV Genel Uygulama Tebliği'nin kısmi tevkifat uygulamasına ilişkin düzenlemelerinde değişiklikler yapıldı.
19	11.02.2021	Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nde bazı değişiklikler yapıldı.
18	09.02.2021	Elektronik belgelere ilişkin hükümlerin yer aldığı 509 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde değişiklikler yapıldı.
17	09.02.2021	Borsada rayici olmayan yabancı paraların 31.12.2020 tarihi itibarıyla değerlenmesinde kullanılacak kurlar açıklandı.
16	08.02.2021	Serbest Bölgeler Kanunu'nun geçici 3. maddesindeki %85 oranının 2020 yılında %80 olarak uygulanmasına karar verildi.
15	04.02.2021	Yıllara yaygın inşaat ve onarım işlerine ilişkin vergi tevkifatı oranı %3'ten %5'e çıkarıldı.
14	04.02.2021	Finansman gider kısıtlaması oranı %10 olarak belirlendi.
13	03.02.2021	Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ve Ar-Ge/Tasarım merkezlerinde Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ilişkin değişiklikleri içeren 7263 sayılı Kanun yayımlandı.

Vergi Takvimi

2021 Haziran ayı mali yükümlülükler takvimi

10 Haziran 2021 Perşembe	16-31 Mayıs 2021 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Petrol ve doğalgaz ürünleri) verilmesi ve verginin ödenmesi
15 Haziran 2021 Salı	Mayıs 2021 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Alkollü ve alkolsüz içecekler ile tütün mamulleri) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Mayıs 2021 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Dayanıklı tüketim malları ve diğer mallar) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Mayıs 2021 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Tescile tabi olmayan motorlu taşıtlar) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Mayıs 2021 dönemi banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
	Mayıs 2021 dönemi özel iletişim vergisi (ÖİV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
	Mayıs 2021 dönemi kaynak kullanımı destekleme fonu (KKDF) kesintilerinin bildirimi ve ödenmesi
21 Haziran 2021 Pazartesi	Mayıs 2021 dönemi şans oyunları vergisi (ŞOV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
25 Haziran 2021 Cuma	1-15 Haziran 2021 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Petrol ve doğalgaz ürünleri) verilmesi ve verginin ödenmesi
28 Haziran 2021 Pazartesi	Mayıs 2021 dönemi Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'nin (MPHB) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Mayıs 2021 dönemi damga vergisinin (DV) beyanı ve ödenmesi
	Mayıs 2021 dönemi katma değer vergisinin (KDV) beyanı ve ödenmesi
30 Haziran 2021 Çarşamba	Mayıs 2021 dönemi haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi
	Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin 2020 yılına ilişkin gelir vergisi 2. taksit ödemesi
	Mayıs 2021 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) verilmesi
	Mayıs 2021 dönemi sosyal güvenlik primlerinin (SGP) ödenmesi

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi - 2021 (Ücretler)

Gelir dilimi	Vergi oranı
24.000 TL'ye kadar	%15
53.000 TL'nin 24.000 TL'si için 3.600 TL, fazlası	%20
190.000 TL'nin 53.000 TL'si için 9.400 TL, fazlası	%27
650.000 TL'nin 190.000 TL'si için 46.390 TL, fazlası	%35
650.000 TL'den fazlasının 650.000 TL'si için 207.390 TL, fazlası	%40

Gelir vergisi tarifesi - 2021 (Diğer gelirler)

Gelir dilimi	Vergi oranı
24.000 TL'ye kadar	%15
53.000 TL'nin 24.000 TL'si için 3.600 TL, fazlası	%20
130.000 TL'nin 53.000 TL'si için 9.400 TL, fazlası	%27
650.000 TL'nin 130.000 TL'si için 30.190 TL, fazlası	%35
650.000 TL'den fazlasının 650.000 TL'si için 212.190 TL, fazlası	%40

Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2019	19,00
2020	23,00
2021	25,00

Gelir vergisinden istisna günlük ulaşım bedeli (KDV hariç)

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2020	12,00
2021	13,00

Engellilik indirimi (2021)

Engellilik derecesi	Tutar (TL)
Birinci derece engelliler için	1.500
İkinci derece engelliler için	860
Üçüncü derece engelliler için	380

Asgari geçim indirimi-TL (2021)

Eşin çalışma durumu	Çocuk sayısı					
	Yok	1	2	3	4	5 veya fazla
Çalışıyor	268,31	308,56	348,81	402,47	429,30	456,13
Çalışmıyor	321,98	362,22	402,47	456,13	456,13	456,13

Konut kira geliri istisnası

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2019	5.400
2020	6.600
2021	7.000

Basit usulde ticari kazançlarda indirim tutarı

Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2019	11.000
2020	13.000
2021	14.000

Tevkifata tabi tutulmuş menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında beyan sınırı

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2019	40.000
2020	49.000
2021	53.000

Tevkifata ve istisnaya konu olmayan menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında beyan sınırı

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2019	2.200
2020	2.600
2021	2.800

Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)

Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2019	14.800
2020	18.000
2021	19.000

Arızi kazançlara ilişkin istisna

Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2019	33.000
2020	40.000
2021	43.000

Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı

Uygulandığı dönem	Tutar (TL)
01.07.2020 - 31.12.2020	7.117,17
01.01.2021 - 30.06.2021	7.638,96

Kurumlar Vergisi

Nakdi sermaye indirimi faiz oranları

Uygulandığı yıl	Oran (%)
2018	27,04
2019	12,02
2020	19,62

Gider yazılabilecek binek otomobil aylık kira tutarı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2020	5.500
2021	6.000

Binek otomobili iktisabında gider yazılabilecek ÖTV ve KDV tutarı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2020	140.000
2021	150.000

Binek otomobillerinde amortismana tabi tutulabilecek iktisap bedeli

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
	ÖTV ve KDV hariç ilk iktisap bedeli	ÖTV ve KDV dahil iktisap bedeli
2020	160.000	300.000
2021	170.000	320.000

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)

Uygulandığı dönem	Oran (%)
01.07.2019 - 01.10.2019	2,50
02.10.2019 - 29.12.2019	2,00
30.12.2019 tarihinden itibaren	1,60

Tecil faizi oranları (Yıllık)

Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.10.2010 - 05.09.2018	12
06.09.2018 - 24.10.2019	22
25.10.2019 tarihinden itibaren	19

Yeniden değerleme oranları

Yıl	Oran (%)
2018	23,73
2019	22,58
2020	9,11

Fatura düzenleme sınırı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2019	1.200
2020	1.400
2021	1.500

Amortisman sınırı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2019	1.200
2020	1.400
2021	1.500

Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları

Reeskont işlemlerinde	%15,75
Avans işlemlerinde	%16,75
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	%16,75

Not: Bu oranlar 19.12.2020 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kâğıt için)

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2019	2.642.810,00
2020	3.239.556,40
2021	3.534.679,90

Damga vergisi oran ve tutarları (2021)

Damga vergisine tabi kâğıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avans dâhil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	74,90 TL
Gelir tablosu	35,80 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	97,20 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	129,80 TL
Katma değer vergisi beyannameleri	64,10 TL
Muhtasar ve prim hizmet beyannameleri	76,00 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2021)

Evlatlıklar dâhil füruğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	334.534 TL
Füruğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinde	669.479 TL
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	7.703 TL
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişler ile şans oyunlarında kazanılan ikramiyelerde	7.703 TL

Vergi tarifesi (2021)

Matrah dilim tutarları	Vergi oranı	
	Veraset yoluyla intikal	İvazsız intikal
İlk 380.000 TL için	%1	%10
Sonra gelen 900.000 TL için	%3	%15
Sonra gelen 1.900.000 TL için	%5	%20
Sonra gelen 3.600.000 TL için	%7	%25
Matrahın 6.780.000 TL'yi aşan bölümü için	%10	%30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler

Ödemeler / kesintiler	01.01.2021-31.12.2021 (TL)
Brüt asgari ücret	3.577,50
Sosyal güvenlik primi işçi payı (%14)	500,85
İşsizlik sigortası primi işçi payı (%1)	35,78
Gelir vergisi matrahı	3.040,87
Hesaplanan gelir vergisi (%15)	456,13
Asgari geçim indirimi (Bekâr) (-)	268,31
Kesilecek gelir vergisi	187,82
Damga vergisi (binde 7,59)	27,15
Kesintiler toplamı	751,60
Net asgari ücret	**2.825,90**

Yıllık brüt asgari ücret

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2019	30.700,80
2020	35.316,00
2021	42.930,00

Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları

Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.01.2021 - 31.12.2021	3.577,50	26.831,40

Income Tax

Income tax tariffs - 2021 (Salaries)

Income bracket	Tax rate
Up to TRL 24,000	15%
For TRL 53,000; for the first TRL 24,000, TRL 3,600, for above	20%
For TRL 190,000; for the first TRL 53,000, TRL 9,400, for above	27%
For TRL 650,000; for the first TRL 190,000, TRL 46,390, for above	35%
For more than TRL 650,000, for TRL 650,000, TRL 207,390, for above	40%

Income tax tariffs - 2021 (Other income)

Income bracket	Tax rate
Up to TRL 24,000	15%
For TRL 53,000; for the first TRL 24,000, TRL 3,600, for above	20%
For TRL 130,000; for the first TRL 53,000, TRL 9,400, for above	27%
For TRL 650,000; for the first TRL 130,000, TRL 30,190, for above	35%
For more than TRL 650,000, for TRL 650,000, TRL 212,190, for above	40%

Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)

Year	Amount (TRL)
2019	19.00
2020	23.00
2021	25.00

Daily transportation amount exempted from income tax (VAT excluded)

Year	Amount (TRL)
2020	12.00
2021	13.00

Disability allowance (2021)

Degree of disablement	Amount (TRL)
For 1st degree disabled	1,500
For 2nd degree disabled	860
For 3rd degree disabled	380

Minimum living allowance - TRL (2021)

Status of spouse	Number of children					
	No	1	2	3	4	5 or more
Employed	268.31	308.56	348.81	402.47	429.30	456.13
Unemployed	321.98	362.22	402.47	456.13	456.13	456.13

Exemption for house rental income

Year when the income is derived	Amount (TRL)
2019	5,400
2020	6,600
2021	7,000

Reduction amount for commercial profits in simple earnings basis

The year of profit	Amount (TRL
2019	11,000
2020	13,000
2021	14,000

Declaration limitation in terms of securities and immovable property income which are subject to withholding

The year of income	Amount (TRL)
2019	40,000
2020	49,000
2021	53,000

Declaration limitation in terms of securities and immovable property income which are not subject to withholding

The year of income	Amount (TRL)
2019	2,200
2020	2,600
2021	2,800

Exemption in capital gains (Except securities)

Year when the gain is derived	Amount (TRL)
2019	14,800
2020	18,000
2021	19,000

Exemption in incidental income

Year when the income is derived	Amount (TRL)
2019	33,000
2020	40,000
2021	43,000

The upper limit of severance pay exempt from income tax

Period	Amount (TRL)
01.07.2020 - 31.12.2020	7,117.17
01.01.2021 - 30.06.2021	7,638.96

Corporate Tax

Interest rates in terms of capital decrease in cash

Year	Rate (%)
2018	27.04
2019	12.02
2020	19.62

Monthly rental fee of passenger car that can be recognized as expense

Year	Amount (TRL)
2020	5,500
2021	6,000

SCT and VAT amount which can be recognized as expense for the acquisition of passenger car

Year	Amount (TRL)
2020	140,000
2021	150,000

Acquisition fee which can be subject to depreciation in terms of passenger cars

Year	Amount (TRL)	
	Initial acquisition fee excluding SCT and VAT	Acquisition fee including SCT and VAT
2020	160,000	300,000
2021	170,000	320,000

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183

Delay charge and delay interest rates (Monthly)	
Period	**Rate (%)**
01.07.2019 - 01.10.2019	2.50
02.10.2019 - 29.12.2019	2.00
Since 30.12.2019	1.60

Deferral interest rates (Annual)	
Period	**Rate (%)**
21.10.2010 - 05.09.2018	12
06.09.2018 - 24.10.2019	22
Since 25.10.2019	19

Revaluation rates	
Year	**Rate (%)**
2018	23.73
2019	22.58
2020	9.11

Limit for issuing invoice	
Year	**Amount (TRL)**
2019	1,200
2020	1,400
2021	1,500

Depreciation limit	
Year	**Amount (TRL)**
2019	1,200
2020	1,400
2021	1,500

Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions	
In rediscount transactions	15.75%
In advance transactions	16.75%
In rediscount transactions under TPL	16.75%
Note: These rates are applicable to the transactions conducted as of 19.12.2020.	

Stamp Duty

Maximum stamp duty (For each paper)	
Year	**Amount (TRL)**
2019	2,642,810.00
2020	3,239,556.40
2021	3,534,679.90

Stamp duty rates and amounts (2021)	
Papers subject to stamp duty	**Rate/Amount**
Contracts	9.48 per thousand
Wages (Including advances)	7.59 per thousand
Rental contracts	1.89 per thousand
Balance sheet	TRL 74.90
Income statement	TRL 35.80
Annual income tax return	TRL 97.20
Corporate tax return	TRL 129.80
Value added tax returns	TRL 64.10
Withholding and premium service returns	TRL 76.00

Inheritance and Transfer Tax

Exemptions (2021)	
For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse	TRL 334,534
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant	TRL 669,479
For transfers conducted without any consideration	TRL 7,703
For the lottery prizes won from contests and draws and game of chances organized based on money and goods	TRL 7,703

Tax tariff (2021)		
Tax base bracket amounts	**Tax rate**	
	Transfer through inheritance	**Transfer without any consideration**
For the first TRL 380,000	1%	10%
For the next TRL 900,000	3%	15%
For the next TRL 1,900,000	5%	20%
For the next TRL 3,600,000	7%	25%
For the tax base portion exceeding TRL 6,780,000	10%	30%

Minimum Wage and Social Security

Minimum wage and withholdings	
Payments / withholdings	**01.01.2021-31.12.2021 (TL)**
Gross minimum wage	3,577.50
Social security premium employee's contribution (14%)	500.85
Unemployment insurance premium employee's contribution (1%)	35.78
Income tax base	3,040.87
Income tax calculated (15%)	456.13
Minimum living allowance (Single) (-)	268.31
Income tax to be withheld	187.82
Stamp duty (7,59 per thousand)	27.15
Total withholdings	751.60
Net minimum wage	**2,825.90**

Annual gross minimum wage	
Year	**Amount (TRL)**
2019	30,700.80
2020	35,316.00
2021	42,930.00

The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium		
Period	**Lower limit (TRL)**	**Upper limit (TRL)**
01.01.2021 - 31.12.2021	3,577.50	26,831.40

EY | Daha iyi bir çalışma dünyası oluşturmak

EY olarak amacımız; müşterilerimiz, çalışanlarımız ve toplum için değer yaratırken aynı zamanda sermaye piyasalarında güvenin ve daha iyi bir çalışma dünyasının oluşmasına katkıda bulunmaktır.

Dünya çapında 150'den fazla ülkede, sahip olduğumuz veri ve teknoloji ile hizmet veren ekiplerimizle, denetimde güveni sağlarken müşterilerimizin gelişmesine ve dönüşmesine destek oluyoruz.

Bağımsız denetim, danışmanlık, hukuk, kurumsal finansman, strateji ve vergi hizmetlerimizle iş dünyasının karşılaştığı zorluklara yeni çözümler sunacak doğru soruları soruyoruz.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok, üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Kişisel Verileri Koruma Kanunu (KVKK) kapsamında; EY'ın kişisel verileri nasıl topladığı, kullandığı ve bireylerin sahip olduğu haklara dair bilgilere ey.com/tr_tr/privacy-statement adresinden ulaşabilirsiniz. EY üye şirketleri yerel kanunların yasakladığı bölgelerde hukuk hizmeti sunmaz. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret edin.

© 2021 EY Türkiye.
Tüm Hakları Saklıdır.

ey.com/tr
vergidegundem.com
facebook.com/ErnstYoungTurkiye
instagram.com/eyturkiye
twitter.com/EY_Turkiye

ISSN: 2148-4686

Sadece genel bilgi verme amacıyla sunulan bu yayın muhasebe, vergi veya diğer profesyonel hizmetler alanında geçerli bir kaynak olarak kullanılması amacıyla hazırlanmamıştır. Belirli bir konuya ilişkin olarak ilgili danışmana başvurulmalıdır.